

DARBININKAS

XLI NR. 84

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY LAPRIČIO - NOV. 27, 1956 M.

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CENTŲ

Streikas laikinai nutrauktas

Streikas uostų darbininkų, trukęs 9 dienas, nutrauktas dešimčiai dienų, pasinaudojant Taft-Hartley aktu. Streiką nutraukė teismas, įsikišus prezidentui. Jei per 10 dienų abi šalys nesusitars, tai įstataymas bus pritaikytas dar 70 dienų. Streikavo 60.000 darbininkų visuose uostuose Atlanto pakrastyje ir Golfo įlankoje. Unija reikalauja darbininkams didesnio atlyginimo (dabar gauna \$2.48 dol. į valandą), daugiau atostogų ir kitų lengvatų.

KARDINOLAS G. P. Agagianian, pabėgęs į Romą iš Sirijos.

ŽYDUS VARO IŠ EGIPTO

Egipto vyriausybė yra pasiūžiusi ištremti 50.000 žydų, 13.000 anglų ir 6.000 prancūzų. Dėl žydų pareikšta: „Mes juos išvarysime iš Sinajaus dykumos. Tegū juos ten veda naujas Mozė ir tegū jie patiria likimą arabų, kurie buvo išvyti iš Palestinos. Arabai dykumose laukia grįžimo jau nuo 1948 metų, tačiau apie juos Jungtinės Tautos tyli“.

● **Nehru**, Indijos ministeris pirmininkas, atvyksta pasitarimam su prez. D. Eisenhoweriu.

● **Pakistane** pasirodė choleros epidemija. Jau mirė keli šimtai žmonių.

M. DŽILAS, suimtas už Tito veiksmų kritiką.

Molotovas naujose pareigose

Molotovas yra paskirtas naujom pareigom — valstybės kontrolierium. Ligi šiol tos pareigos buvo nežymios, bet Molotovo rankose gali pasidaryti svarios, nes nuo jo priklausys pinigų tiekimas visom ministerijom.

Kai kas mano, kad Molotovas nustumtas į užkampį, bet kiti galvoja, kad jam suteikta daugiau galios kištis į vidaus reikalus ir gražinti Stalino liniją.

PAVERGTIEJI POSĖDŽIAU- JA KETVIRTADIENĮ IR PENKTADIENĮ

Jungt. Pavergtosios Tautos lapkričio 29—30 vėl posėdžiauja. Per keturis posėdžius pirmininkaus iš eilės Vengrijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos atstovai. Bus svarstomas deportacijų iš Vengrijos klausimas, bažnyčių padėtis pavergtuose kraštuose, Varšuvos paktas kaip sovietinio pavergimo priemonė, pavergtųjų kraštų ūkinis išnaudojimas.

Į lietuvių delegaciją papildomai atvyko iš Europos J. Lanskoronkis vietoj negalėjusių atvykti B. Bilevičiūtė.

Maskvos antausis draugui Titui

Vengrijos sukilimas parodė komunistinio diktatoriaus Tito veidmainiavimą, dvigubą žaidimą ir baimę sukilimo Jugoslavijoje.

SUKILIMAS SUMAISO PLANUS

Dar prieš sukilimą Titas važinėjo į Sovietų Rusiją ir Jaltoje tarėsi su Chruščiovu, kaip juodu bendradarbiaus, kad prieš pasaulį stotų vieninga komunistinė jėga. Buvo sutarta Balkanus pasidalyti į takos sferomis. Vengrija turėjusi tekti Titui.

Po ano vizito pas Titą lankėsi Vengrijos ministeris pirmininkas Erno Gero ir kompartijos sekretorius Janos Kadaras, abu titistai. Iš Jugoslavijos jie grįžo spalio 22 ir patį sukilimą. Sukilimas juos nuvertė ir pastatė Imre Nagy, taip pat titistą ir komunistą. Šis buvo priverstas tenkinti vis didėjančius sukilėlių reikalavimus: vyti laukan rusus, siekti Vengrijos visišką laisvę ir šauktis Jungtinių Tautų paramos. Titas tų reikalavimų nepalaikė, o rusų tankai sumarmėjo į Budapeštą. Janos Kadaras pasidarė vyriausybės galva ir nuėjo su rusais. Kodėl titistai nesulaukė Jugoslavijos pagalbos?

SUKILIMAS TITĄ ĮGAŠDINA

Vengrų sukilėliai išėjo ne tik prieš rusus, bet ir prieš komunistus. Tai nebuvo pagal Tito liniją. Jis pajuto baimę ir savam krašte, nes tuojau sustiprino policiją Kroatijoje ginkluotom sargybm apstatė kardinolą Stepinac, areštavo savo buvusį patarėją Milovana Djilas, kuris reikalavo dviejų partijų Jugoslavijai. Be to, Titas pareiškė, kad Janos Kadaro vyriausybė, kuri su rusų tankais žudė savo tautą, yra „pati garbingiausia“ iš visų buvusių vyriausybių. Vė-

liau Titas dar pabrėžė, kad „rusų įsikišimas sutabdė kontra-revoliuciją, kaip didesnę blogį“. Tuo pačiu metu Titas smerkė rusų prievartos veiksmus Vengrijoje. Tai veidmainiavimas. Kad neprarastų Vakarų pasitikėjimo, Titas pakalbėjo prieš Maskvą. Kad prieš Maskvą galėtų atsilaikyti, sateliniuose kraštuose palaikė savo šalininkus. Kad neprarastų visiškai Maskvos malonės, jai patalkina išduodamas savo šalininkus, bet tokiu būdu, kad iš to susidaro tamsi istorija.

TAMSI ISTORIJA SU NAGIU

Titui susidarė labai keblai padėtis, kai lapkričio 4 Jugo-

TITO protestuoja prieš Nagio pagrobimą.

slavijos atstovybėje Budapešte prisiglaudė 51 bėglys. Jų tarpe buvo 20 vyrų, 15 moterų ir 17 vaikų. Iš moterų buvo žmona Laszlo Rajako, savo metu sušaudyto už tizizmą. Iš vyrų — pats Imre Nagy ir Geza Losonczy, Zoltan Szanto, Ferenc Donath, Gyoergy Lukac — nariai naujos socialistų darbininkų partijos. Ilgai jie ten sėdėti negalėjo. Tai visiškai sugadytų Tito santykius su Maskva. Bet ir jų išduoti Titas taip pat negalėjo, nes tai papiktintų pačius vengrus ir Vakarų pasaulį. Tito ėmė rūpintis tų nekviestų svečių „gražiuoju“ nusikratymu. Jugoslavijos paskretorius Dobrivoje Vidič lapkričio 19 atsi-rado Budapešte ir susitarė su Janos Kadaru, kad Imre Nagiui ir visai jo grupei, 52 asmenim, nieko pikto neatsitiks, jei išeis iš atstovybės ir grįš namo. Lapkričio 22 buvo parūpintas autobusas visus namo išvežti. Autobusą prie-

Jugoslavijos atstovybės apstoj ginkluoti rusai, nugabeno į Sovietų Rusijos atstovybę, o iš ten išvežė nežinoma kryptimi. Paskelbtos žinios, kad nugalbenti į Rumuniją, nėra visiškai tikros. Daugiau tikra, kad visi išgabenti į Rusiją tiesiai arba per Rumuniją.

KROKODILO ASAROS IR BARNIAI

Titas iškėlė protestus Vengrijai ir Sovietų Rusijai, lyg jis pats nebūtų bolshevikas ir nebūtų žinojęs, kad jokie žodžiai bolshevikų nelaikomi. Pažymėtina dar, kad kitų šalių diplomatai ligi šiol į Vengriją neįšileidžiami, o jo paskretorius galėjo atvykti ir derėtis. Tito oficiozai „Borba“ ir „Politika“ priekaištuoja Maskvai, o Maskva atsikerta Titui. Bet barniai barniais, o darbai lieka darbais. Titui nėra ko lieti ašarų, gavus draugišką antausį. Jisai ne toks skaudus, kaip kontra-revoliucija, kuri, jo žodžiais, yra „mažesnis blogis“ už skerdynes Vengrijoje.

SEROVAS SIAUTEJA BUDAPESTE

Ivanas Serovas, tas pats, kuris 1940 metais organizavo pirmuosius lietuvių tremimus į Sibirą, dabar yra Budapešte ir vykdo vengrų išvežimus. Jungtinėse Tautose dėl to primta smerkiamoji rezoliucija; už ją balsavo 55 valstybės, prieš 10, susilaikė 14. Rusai aiškino, kad deportacijų nėra, bet faktą patvirtino Vengrijos darbininkų pratestas—streikas dėl tų deportacijų. Lapkričio 23 Budapešte buvo įvykdyta tylioji demonstracija. Visi žmonės nuo 2 iki 3 valandos paliko namie. Gatvės buvo tuščios. Jose važinėjo tik policija ir sustiprinti sovietų tankai.

PAS JUOS KLĖSTI GEROVĖ, O PAS MUS — BADAS

Italų dvisavaitinis laikraštis „La Civiltà Cattolica“ paskelbė laiško vieno rusų turistų, kuris šią vasarą lankė Romą. Laiškas buvo įteiktas vienam italų žurnalistui; jis adresuotas popiežiui Pijui XII, JAV prezidentui D. Eisenhoweriui ir Vokietijos kancleriui K. Adenaueriui. Laiško autorius prašė, kad jo žodžiai būtų plačiai pagarsinti iš radijo stočių ir laikraščiuose.

„Rusų turistai“ — rašoma tame laiške, — yra labai patenkinti, kad gauna pamatyti kapitalistinius kraštus. Jie yra priblokšti išpūdžio, kaip čia žmonės gerai gyvena. Tuo tarpu mūsų krašte (Rusijoje) visur vyrauja vargas. Valstybės pajamos tenaudojamos kariuomenei ir policijai stiprinti.

Nikita Chruščiovas, naujasis diktatorius, klatingas ir sukeltas, yra jau prigėvas daug žmonių, o labiausiai Indijos ministerį pirmininką Nehru... Būtų gera, kad visi tie žmonės ir jį su (italų) Togliati su savo komunistais padirbėtų Rusijoje ir pabandytų pagyventi iš to, ką ten žmonės uždirba. Neliktu tada pas jus nė vieno komunisto.

Rusijoje yra vargas ir badas, ypač mažuose miesteliuose. Darbininkai uždirba nuo 500 iki 600 rub. į mėnesį (už 600 rublių galima būtų nusi-

NATO karo vadą A. M. Gruentherį (k.) pakeičia gen. Lauris Norstad.

PASIKEITĖ NATO KARO VADAI

Nato karinė vadovybė paskaitė Gen. Alfredas M. Gruentheris išėjo į pensiją. Jo vieton paskirtas gen. Lauris Norstad, kuris buvo gen. A. M. Gruentherio padėjėjas nuo 1953. Jisai yra aviacijos kari-ninkas. Tuo pabrėžiama, kad Nato labiau stiprins savo oro pajėgas. Atsiveikinamejo kalboje gen. A. M. Gruentheris pareiškė, kad „Sovietai su-pranta tikrai jėgą“.

KARINĖ DEMONSTRACIJA

Amerikos bombonešiai (grupės B-52, sprausminiai) lapkričio 25 skrido aplink šiaurės Ameriką, pasiekdami Grenlandiją ir šiaurinę ašigali. Jie nuskrido nuo 13.500 iki 16.000 mylių neušileisdami. Kai kurie ore išsilaikė po 30 valandas. Kuras jiems buvo teikiama ore, bet koku būdu, neskelbiama. Paprastai neskelbiami ir tokie kariniai pratimai. Pažymima, kad tai paskelbta Sovietų Rusijos dėmesiu. Tokie bombonešiai lengvai gali pasiekti Maskvą ir grįžti neušileide. Kelio ten ir atgal būtų 10.000 mylių.

BAŽĖ PIETINIAME AŠIGALY

Antarktikoje amerikiečiai atlieka karinius ir mokslinius tyrimus. Pačiam ašigalyje įkurta stovykla iš 8 žmonių ir 11 šunų. Jai vadovauja jaunas inžinierius Richard A. Bo-

wers. Lapkričio 25 iš 1.300 pėdų aukščio pirmą kartą ašigalyje su parašutu laimingai išsoko Sgt. Richard J. Patten. Sokimas yra sunkus dėl retesnio oro, vėjų ir pūgos. Ligi šiol visi ekspedicijos bandymai gerai pavyko.

BANDĖ KELEIVINIUS SPRAUSMINIUS LĖKTUVUS

Seattle pakilęs Los Angeles laimingai nusileido sprausminis lėktuvas Boeing 707. Lėktuvu skrido 19 žmonių — tos firmos inžinierių ir civilinės aviacijos tarnautojų. Tai pirmas bandymas Amerikoje vežti didesnę skaičių žmonių, sprausminiu lėktuvu. Tuo tarpu dar nėra duota leidimo to tipo lėktuvus vartoti normaliam keleivių transportui.

● **Argentijoje** lapkričio 22 turėjo įvykti naujas perversmas prieš prezidentą gen. Pedro E. Aramburu. Šamoksas nepavyko.

● **Maskva** išvijo „New York Times“ laikraščio korespondentą Welles Hagen. Jis fotografavęs „karinius objektus“.

● **Anglijoje** didelis nepasitenkinimas Eisenhoweriu, kuris prisipyręs reikalauja, kad anglai ir prancūzai tuojau išeitų iš Sueso.

Rusam prireikė kun. J. Stankevičiaus

Maskvos žinių agentūra „Tass“ lapkričio 24 paskelbė katalikų, stačiatikių, žydų ir mahometonų dvasiškių pareikimus ryšium su Vengrijos sukilimu ir Sueso konfliktu. Pareikimuose paneigiama, kad vengrai būtų deportuojami į Rusiją; smerkiamas „beginklių žmonių užpuolimas Egipte“. Tarp tų dvasiškių suminimas ir kun. J. Stankevičius, Kauno, Vilkaviškio ir Kaišiadorių vyskupijų administratorius. Jis pareiškė: „Jėgos, kurios gina taiką, ir tos, kurios kursto karą, eina į lemiamą kovos fazę“. Toliau jisai pareiškė, kad skleidžiamie piktie gandai apie deportacijas iš Vengrijos ir kad tai yra daroma tam tikslui, kad būtų nukreiptas dėmesys nuo invazijos Egipte.

ITALIJAI NAUJAS ATSTOVAS

Clara Booth Luce kuri ligi šiol Romoje atstovavo Jungtines Amerikos Valstybes, iš savo pareigų pasitraukė. Jos vieton ambasadorium paskirtas James D. Zellerbach, voikiškos kilmės pramonininkas iš San Francisco. Jam Italija yra pažįstama iš 1948—1950 metų. Tada jisai rūpinosi priežiūra italam teikiamos JAV ūkinės pagalbos.

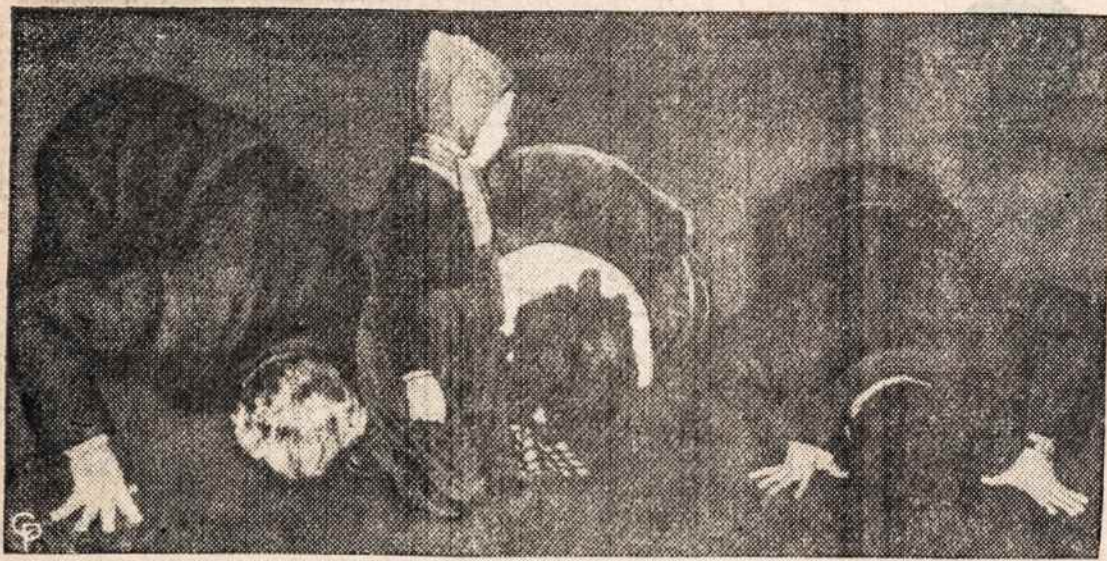
JAMES D. ZELLERBACH, naujai paskirtas JAV ambasadorius Italijai, su savo šeima Ojai, Cal.

je, nes jo šeima būtų areštuota. Ir laikraštis „La Civiltà Cattolica“ paskelbė ne visą laišką. Išleido tas vietas, iš kurių galima būtų numanyti patį autorių.

Tasai laiškas rodo, kad bolshevikam ir labai atsijojant žmones, kuriuos išleidžia į užsienį, nepavyksta prinkinti tokių, kad jie visai tylėtų. Antra, bolshevikų noras parodyti atrinktiems žmonėm, kad jie didelių stebuklų vakaruose nepamatys, nepasiteisina: viena „stebukla“ turistai pastebi — geriau ir laisviau gyvenančius žmones.

Rinkimų metu Amerikoje lankėsi trys bolshevikų žurnalistai — Kudrevcevas, Solovjovas ir Rubinstėinas. Juos globojo pats Valstybės departamentas. Norėjo parodyti, kaip amerikiečiai renka prezidentą ir kongresą. Dabar tie žurnalistai Maskvos „Izvestijose“ aprašė savo išpūdžius. Pastebėję, kad jie vienur kitur buvo sutikti demonstrantų, vis dėlto rašo, kad Amerikai jiems paliko gera išpūdį: žmonės draugiški, taikūs, gerai gyvena, gyvenimas yra aukšto lygio, technikos pažanga didelė.

Ir visa to pasiekta be komunizmo ir teroro.

VENGRAI BEGLIAI, atvykę į Angliją, bačiuoja laisvą žemę.

KAS REIKIA IR GALIMA PRAKTIŠKAI NUVEIKTI

Aiduose paskelbtoje kultūros kongreso medžiagoje buvom nurodę panaujintas pažiūras į tautinę kultūrą, tautybę, jaunimo išjungimo galimybes į lietuviškos kultūros vertybes — kitokias nei tėvai tai darė, gyvendami Lietuvoje. Tos visos pažiūros diktavo kai kurias praktines išvadas, kas galima ir reikia padaryti, kad toji lietuviška kultūra išliktų gyva ir joje būtų gyva jaunoji karta. Iš tų išvadų, kurios kelia toliau rūpesčio ir kurios galėtų būti praktiškai vykdomos, dėmesio vertos bent kelios:

1. Norint įgudyti jaunimą į lietuvišką kultūrą, negalima tenkintis liaudine kultūra, atsinėta iš Lietuvos. Reikia ją kurti čia pat ir čia pat ją gyventi (dr. J. Girnius).

2. Kad jaunimas gyventų lietuvišku gyvenimu, reikia turėti lietuvišką visuomenę (I. Matusėvičiūtė). Bet visi parėžė, kad tokios visuomenės svarbiausias narys yra šeima, o tik paskiau parapija, mokykla, organizacijos. Sudėtas, vadinasi didžiausias atsakingumas tėvams.

3. Mokykla prie čia augančio vaiko turi priėti ne su ta pačia medžiaga ir ne su tais pačiais metodais, kurie buvo vartojami Lietuvos mokyklose. Mokyklos padėti palengvintų pradžia bent esamom sąlygom pritaikytos programos sudarymas. Apevrtinėje padėtyje yra mokomųjų priemonių ruošimas, tarp jų ir vaikių tinkamos literatūros. Laukiama ir specialiai tremčiai taikytų kai kurių vadovėlių. Didelis rūpestis jau daros, kaip paruošti lituanistinėi mokyklai mokytojų prieraugli. Tuos visus klausimus konkrečiausiai nagrinėjo A. Rinkūnas ir I. Malėnas. (Iš pastarojo patiriame, kad JAV lietuviškas mokyklas lanko 2538 vaikai. Tai sudaro 58% lietuvių vaikų, kurie turėtų lietuvišką mokyklą lankyti. Lietuviška mokykla nepasinaudoja 2114 mokinių).

4. I. Matusėvičiūtė ragino apsižiūrėti, kad lietuviškos parapijos kapitalai nebūtų investuojami tik į brangias statybas, kurios ilgainiui teks nelietuviams, jei dalis tų kapitalų nebus investuota į lietuviško žmogaus ugdymą.

5. Dr. J. Grinius ragino rašytojus nesitenkinti Lietuvos išorinio gyvenimo ir etnografinio, papročių, vaizdais, bet giliau, nusileisti į žmogaus dvasios pergyvenimus, net ir

Iš kultūros kongreso idėjų (3)

tuos, kuriuos paliko tremtis, okupacija.

6. Dr. A. Kučas skatino istorikus svetimiesiems skirtuose leidiniuose nurodyti kad lietuviai reikia skirti nuo slavų ir germanų, kad Lietuva nuo vidurinių amžių buvo suaugus su Vakarais, o ne izoliuota sala. Tam reikalui leistinas veikalas "All About Lithuania". Lietuviškam jaunimui reikia ruošti grožinės istorinės literatūros.

7. L. Dambriūnas ieškojo būdų kaip padėti lietuvių spaudai išvengti svetimybų, paruošiant lietuviškus terminus, svetimiesiems pakaitalus, sutvarkant svetimų vardu rašybą, susitarti kalbininkam (ne pritari!) dėl pačios lietuviškos rašybos.

Dalis kitų pranešimų buvo istorinės apžvalgos, dalis teoriniai svarstymai, dalis plataus masto siūlymai, bet prak-

tiškai sunkiau įvykdomi. Tarp tokių rimto abejojimo kelia tinklingumo atžvilgiu nutarimas organizuoti istorijos draugiją, organizuoti teatro darbuotojų draugiją, sumanymas leisti kalbos reikalams laikraštį. Dėl tokio vis naujų organizacijų ar įstaigų kūrimo Darbininke jau buvo pasisakyta reikalingos ne organizacijos, bet darbai, o juos padaro tik individualūs žmonės. Rezoliucijos per daug jau bendros deklaratyvinės prasmės. Konkrečiausias yra švietimo sekcijos rezoliucijos. Meno sekcijos rezoliucijoje randame net tokių sunkiai atspėjamų "mystilių": "Dailininkai rekomenduoja... siekti, kad politinio, kultūrinio, visuomeninio dalis prie savo kūrėjų eitų ne tik politinio intereso, bet ir kūrybinio būtinumo vedami".

Kongresas ir jo medžiaga paskelbė Aidai bus pateisinę savo žygi, jei iškelti klausimai ras atgarsio vieno, antro, dešimto protuose ir veikime.

KONSULIUI VYTAUTUI STAŠINSKUI 50 METŲ

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke dirba tyliai, lyg būtų pasitraukęs iš triukšmingo visuomeninio gyvenimo, bet kas pamato konsulato didžiulę kartoteką su adresais, įvairių paveldėjimų bylų bylas, biblioteką, kas prisimena, kiek per šią įstaigą pereina paieškojimų, tas supranta, kad darbo čia daug. Prie jų reikia pridėti įvairius atstovavimus, priėmimus, kur kviečiami ir Lietuvos konsulato atstovai.

Konsulatui vadovauja Jonas Budrys. Čia dar dirba konsulas Vytautas Stašinskas ir vicekonsulas Anicetas Siutis.

Konsuliu Vytautui Stašinskui, tam tyliam, kukliam darbininkui, štai suėjo 50 metų.

Gimė jis 1906 m. lapkričio 18 Kaune. Tėvas, Vladas Stašinskas, buvo advokatas, aktyviai dalyvavo lietuvių tautiniame judėjime, buvęs Rusijos dūmos narys, kentėjęs nuo caro režimo. Pirmojoje Lietuvos vyriausybėje buvo vidaus reikalų ministru, Vilnių rusams užėmus, buvo išvežtas į Rusiją ir sėdėjo Daugpilio ir Smolensko kalėjime, suimtas kartu su P. Bortkevičiene, kun. P. Dogėliu, L. Gira, kun. M. Reiniu ir k. Vėliau užikatus gražintas Kaunan, buvo banko direktoriumi.

Vytautas Stašinskas gimnaziją pradėjo lankyti Vilniuje vokiečių okupacijos metais (gimnazijai vadovavo M. Biržiška); užėmus Vilnių lenkam, pasitraukė į Kauną ir čia įstojo į Kauno I-ą gimnaziją, kuri vėliau pavadinta "Aušros" berniukų gimnazija. Baigė 1926 metais ir įstojo į universitetą teisės studijuoti. 1930 metais įstojo į karo mokyklą aspirantu.

Grįžęs iš kariuomenės, 1931 rudenį buvo priimtas į Užsienio Reikalų Ministeriją, pradėjo darbą 1932 m. sausio 1. Tarnaudamas baigė pertrauktas teisės studijas (1934).

1935 metais skiriamas į Belgiją, į Briuselį kaip attaché, vėliau, 1938 m. min. Gyliui išvykus į Švediją, jam teko vadovauti įstaigai, kuri tuo metu priklausė ministrui P. Klimui, tuo metu gyvenusiam Paryžiuje.

1939 m. sausio mėn. skiriamas į New Yorko Gen. Konsulatą.

Atvyko kovo 15 d. Tuo metu Europoje svastėis Hitleris, paglemžė Čekiją, Klaipėdos kraštą. New Yorkas gi rengėsi pasaulinei parodai, kurioje turėjo būti ir Lietuva atstovaujama.

Paroda įvyko, buvo gražus Lietuvos paviljonas su lietuviška vėliava, buvo daug dėžiausmo, bet 1939 metų ru-

DAUGIAU SUPRATIMO PARODYTA EUROPOJE

Lapkričio 12—13 New Yorke (Carnegie Endowment Center patalpose) Pavergtos Jungtines tautos pradėjo savo veiklos trečiuosius metus. Per abi dienas vyko keturi posėdžiai. Iš eses tai buvo 35—38 pūnates posėdžiai. Visai III-ajai sesijai numatyta darbotvarkė iš 31 punkto. Tarp svarstysimų dalykų pažymėtinai: pavergtųjų kraštų laisvinimas; sovietinis kolonizmas; sovietinė prievartos darbų sistema; asmens teisių tarptautinė konvencija; žemės ūkis, pramonė, prekyba Sovietų pavergtuose kraštuose; tarptautinių nusikaltimų baudžiamasis kodeksas; tautų apsisprendimo teisė.

Pirmuosiuose pilnates posėdžiuose buvo apžvelgti praėjusių metų PJT veikla. Iš pranešimo paaiškėjo, kad praėjusiais darbų metais buvo 19 pilnates posėdžių: priimta 1 atsisaukimas į Jungtines Tautas, 6 deklaracijos, 18 rezoliucijų, 10 raportų, 7 padėkos bei pritarimo pareiškimai. Bendrųjų reikalų komisija turėjo 85 posėdžius ir 6 spaudos konferencijas. Politinė komisija turėjo 29 posėdžius, socialinė — 17, ekonominė — 28, teisių — 6, kultūros reikalų — 12, informacijų — 22, pakomisijose trimjų reikalams Paryžiuje — 3 posėdžius. Išleisti 9 leidiniai, 5 mineografiniai raportai, 70 spaudos komunikatų. Paruošta apžvalga apie padėtį pavergtuose kraštuose "The New Leader" žurnalui. Paryžiuje įsteigtas PJT sekretoriatas. PJT delegacija aplankė Argentina, Braziliją, Chile, Kubą, Peru, Urugvajų. PJT pilnates posėdžiuose

PJT TREČIOJI SESIJA

dalyvavo 12 žymių svečių, pvz. buv. JAV prezidento patarėjas, JAV valstybės sekretoriaus padėjėjas, ARLO taip pat reikalų direktorius, Prancūzijos MRP ir socialistų lyderiai, Airijos, Olandijos, Švedijos senatoriai ir k.

Visos PJT rezoliucijos, raportai, visi leidiniai bei spaudos komunikatai tučiuojau įteikiami JT gen. sekretoriui ir sesijos pirmininkui, be to, atitinkamų komisijų nariams, laisvųjų valstybių delegacijoms, taip pat diplomatinėms atstovybėms Washingtone. Bendrųjų reikalų komisijos nariai, taip pat atskirų tautinių delegacijų nariai palaikė ryšius su atskirų kraštų delegatais Jungtinėse Tautose. Bendrųjų reikalų komisijos keliais atvejais tarėsi su Valsybės departamento pareigūnais (Rytų Europos skyriaus vedėju J. Beam, Valstybės sekretoriaus pavaduotoju R. Murphy ir kt.), o 1956. 1. 9. buvo priimtas paties Valstybės sekretoriaus J. F. Dulles.

Jau pirmasis III-čios sesijos pilnates posėdis priėmė atitinkama raportą bei rezoliuciją dėl Sovietų pavergtųjų valstybių atstovavimo Jungtinėse Tautose. Tačiau pagrindinis šios sesijos pirmųjų posėdžių darbotvarkės punktas buvo dabartinės tarptautinės padėties įvertinimas.

Pastarieji įvykiai Sovietų pavergtoje Lenkijoje ir Vengrijoje atskleidė bei išryškino keletą svarbių dalykų. Pirmiausia, jie išblaskė Sovietų plačią paskleistas iliuzijas apie jų taikingumą. Toliau, Lenkijos ir Vengrijos įvykiai ištaškė kai kurių politikų bei publicistų įsitikinimą, kad Sovietų pavergtuose kraštuose padėtis yra nusistojusi ir galutinė. Pagaliau, nors tai yra pavergtiesiems ypač skaudu, Lenkijos ir Vengrijos įvykiai išryškino, kad laisvasis pasau-

lis dar nėra pasirengęs veiksmingai paremti Sovietų pavergtųjų kraštų išlaisvinimo. Šiuo atžvilgiu daugiau supratimo parodyta Europoje, ne kaip Jungtinėse valstybėse. Europos samanymas, kur, reme ir P. Amerikos valstybės, kad Jungtinės Tautos savo politines jėgas nedelsiamos turėtų siųsti ne tik prie Sueso, bet ir į Vengriją, dėl JAV interencijos buvo sąlygotas.

Siomis apli...yčėmis PJT pilnates savo diskusijomis dėl dabartinės tarptautinės padėties kaip tik ir siekia atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į tai, kad jo paties laisvė privalo jo veiksmingos tautos Sovietų pavergtųjų kraštų išsivadavimui. Ta prasme diskusijų išvadą PJT pilnates priėmė Lietuvos delegacijos pirmininko V. Sidzikausko pateiktą deklaraciją.

Diskusijose iš lietuvių dalyvavo dr. A. Trimakas, E. Turauskas, S. Zyntantas. JT.

Naujam laikraščiui nėra vietos

Paryžiuje balandžio 17 pasirodė naujas laikraštis "Le Temps de Paris", nedidelio formato, bet 40 puslapių. Jis turėjo nukonkuruoti kitus pagrindinius laikraščius — rimtąjį "Le Monde" ir gatvinį populiarių "France-soir".

Už naujo laikraščio stovėjo su savo pinigine parama eilė firmų, biznierių, stambiųjų pramonininkų. Viso vienas milijardas prancūzų frankų (apie 3 mil. dol.). Laikraštis turėjo didelį bendradarbių redakcijoje štabą — 150 redaktorių, 100 tarnautojų, mokojo pūkinius honorarus. Spausdino 400,000, bet iš pradžių išpiko 200,000, paskui jau tik 100,000. Tokis tiražas pinigiskai neapsimokėjo. Ir po dviejų su puse mėnesių laikraštis sustojo. Buvo išmesta tik apie pus-trėčio milijono dol.

Prancūzai pasiliko prie savo senųjų laikraščių.

JUOKIAMES IS KOMUNISTŲ

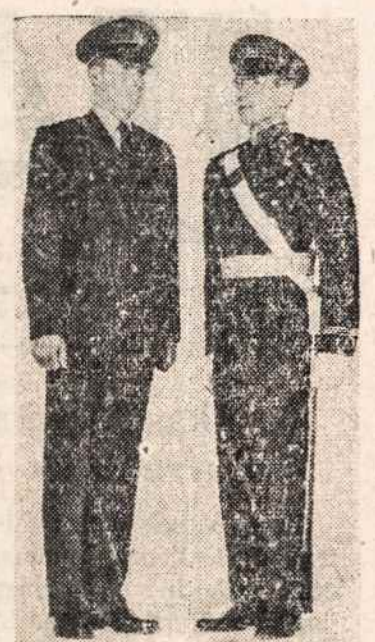
● Maskvoje vienas vakarietis užėjo į paveikslų galeriją. Vadovas jam parodė vieną didelį paveikslą ir paaiškino: "Tai Ivanovas, genialus rusų išradėjas. Jis išrado radiją, radarą, artileriją, geležinkelį, pieštuką, pianiną, betoną". Toliau rado dar kitą, dvigubai didesnį paveikslą. "O kas čia" — paklausė vakarietis svečias. "Čia Petrovas, kuris išrado Ivanovą".

● Vengrijoje, kai Imre Nagy buvo ministru pirmininku (1953), o Matyas Rakosi kompartijos generaliniu sekreturiu, jiedu lankė fabrikus ir valdžios įstaigas. Ministeriui pirmininkui buvo statomi klausimai ir įteikiami prašymai, bet Rakosi už jį atsakinėjo, neduodamas Nagiui nė prasižioti. Kai vienos mokyklos direktorius paprašė paskirti pinigų mokslo priemonėm įgyti, Rakosi sutiko duoti tik 5000 florinų. Tuo tarpu kalėjimui remontuoti paskyrė vieną milijoną. Tada Nagy ir paklausė: "Kodėl švietimui skiriama mažiau, negu kalėjimui". Rakosi atsakė: "Komunistinis švietimas vykdomas kalėjimuose".

meniškai įdomiausi, Vytautas Stašinskas atsakė, kad jo dienos Belgijoje, kada turėjo vadovauti visai įstaigai.

Jis asmeniškai parengė naują prekybos sutartį su Belgija.

Vyko ilgos derybos, posėdžiai, kol sutvarkė sutartį, kurią pasirašė Lietuvos ministras P. Klimas ir Spaakas, tuomet buvęs Belgijos užsienio reikalų ministru. V. Stašinsko sumanumu ir darbu (Nukelta į 4 psl.)

AVIACIJOS Akademijos (Colorado pings) kariūnų uniforma. Akademia pradeda veikti atitanti rudenį.

DR. OTTO JOHN, buvęs vakarų Vokietijos saugumo viršininkas, pabėgęs pas bolševikus ir paskui vėl grįžęs, Vokietijos teisme teisėsi, kad jis buvo bolševikų pagrūbtas.

Ar žinai, kad...

★ Žiauriausias karas Amerikoje buvo pilietinis karas. Tik Vicksburg, Mass., kapuose palaidota 17,000 unijos karių, kurie žuvo, prie to vieno miesto. Iš jų 13,000 buvo visai neatpažinti.

★ Pirmas traukinys New Yorko valstybėje pasirodė 1831 tarp Albany ir Schenectady. Bėgiai buvo mediniai, attraukti geležim.

★ Du Pont bendrovė išleido 27 mil. dolerių, kol išvystė nyloną, kad galėtų dirbti kojines.

★ RCA (Radio Corporation of America) išleido 50 mil. dolerių, kol išvystė nespaltotą televiziją.

★ Broliai Wright, Wilbur ir Orville, savo pasidarytu lėktuvu pradėjo skraidymo bandymus 1905 m. ir pranešė, kad ore išsilaikė net 59 minutes. 1905 jiedu pranešė, kad per 39 minutes nuskrido lėktuvu 24 mylias. 1908 m. Wright jau pasiūlė savo lėktuvu išradimą Amerikos valdžiai. Lėktuvai greit tobulinti, taip pirmame pasauliniame kare jie buvo svarbus ginklas.

During one of his overseas missions this year, Vice President Richard M. Nixon visited among the zealous, freedom-loving Vietnamese in Saigon. He was there to witness the distribution of surplus foods, farm equipment, progress of housing made possible by the assistance of the U.S. government and welfare agencies. One of the largest voluntary aid programs conducted among the hundreds of thousands of free Vietnamese refugees who fled communism in North Viet-nam is that of Catholic Relief Services-National Catholic Welfare Conference. These people who are still struggling to help themselves look forward to the used clothing, shoes, blankets contributed by Americans to the annual Bishops' Thanksgiving Clothing Collection. Wearing apparel may be left at any Catholic church during the next few weeks.

Pirmoji ukrainiškų siuntimo firma
SIUNCIAMI SIUNTINIAI Į VISUS PASAULIO KRASTUS
R. W. EXPORT - IMPORT CO.
NEW YORK, N. Y., 116 E. 7th St.
Tel.: ORegon 7-6180
PHILADELPHIA, PA., 825 N. Franklin St.
Tel.: WAlnu 13-2259
CLEVELAND, OHIO, 720 Litarary Rd.
CHICAGO, ILL., 2130 W. Chicago Ave.,
Tel.: ARmitage 6-8488
Siunčiami dėvėti ir nauji drabužiai, audėkai, avainė, oda, vaistai ir kt. Įvairius daiktus galite pirkti viešoje. Tikslus ir skubus siuntinių pristatymas garantuojamas. Muitais ir kitos išlaidos apmokamos čia. Įstaigos atidarytos nuo 9 v. ryto iki 8 v. v. Šeštadienį nuo 9 v. iki 5 v. v. Licence of Parcels to Russia

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.
Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 17, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusui metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kova dėl Sueso kanalo

Mažųjų laisvė ir didžiųjų interesai

Būti laisvam žmogui įgimta, bet laisvę išlaikyti reikia aukos. Žmogui reikia dažnai su savim grumtis, kad jis būtų laisvas nuo neprotingų įgeidžių. Tautos dėl laisvės grumiasi tarpusavyje. Laisvė nėra dalykas, kuris gaunamas kaip dovana. Laisvė reikalauja kovos, ir kartais labai sunkios, kruvinos kovos. Vieni miršta, kad kiti būtų laisvi. Tai parodė ir kruvinos dienos Vengrijoje.

Sukilimo metu Vengrijos laisvas radijas šaukė, kad Budapesto gatvėse žmonės miršta ne tikti už savo kraštą, bet už visą Europą. Iš tikrųjų tūkstantčiai žmonių Vengrijoje žuvo už viso pasaulio laisvę. Vengrų aukos parodė, kas graso laisvei ir tų žmonių, kurie ligi šiol turėjo laimės nepatekti į vergiją. Vengrų kančios daug ką supurtė, privertė susimąstyti ir savo laisvę susirūpinti.

Tik tame susirūpinime galima įžiūrėti vieną skaudų dalyką: šurpiai realybė, kad kiekvienas tesirūpina savo laisve. Tai skaudu žinoti, bet geriau žinoti, kaip iš tikrųjų yra, negu skendėti apgaulingose iliuzijose.

Vengrijos įvykiai parodė, kad pavertiesiems yra maža vilties greitu laiku išsivaduoti. Žmonėms anoje geležinės sienos pusėje, pradant Pabaltiją ir nueinant iki Albanijos, tebelieka toliau kentėti ir kraujuoti dėl savo laisvės. Jie yra palikti savo likimui ir savo kovai. Nei viena Vakarų valstybė, be užuojautos vengram ir pagalbos bėgliam, nėra linkusi ir pasiryžusi ateiti į pagalbą. Visos kalbos, kad vienai ar kitai didžiajai valstybei labai rūpi pavergtųjų išvadavimas, yra tik kalbos. Ir taip yra ne dėl to, kad karo būtų bijoma, bet kad jų inte-

resai Rytų Europoje nėra gyvybiniai. Kur tokie interesai paliečiami, nepabūgstama nė karo.

Prisiminkime Korėjos karą arba komunistinės Kinijos grasinimą ir bandymą keltis į Formozą. Abejais atvejais buvo panaudotos Amerikos karinės jėgos. Tas pats atsitiko prie Sueso, kur Anglija ir Prancūzija, net ir su Amerika nesutarusios, rizikavo dideli karą pakurti. Tarp Raudonųjų marių ir Viduržemio jūros yra sutūpę gyvybiniai Vakarų valstybių interesai. Tad ir Jungtinės Tautos savo pirmąją policiją pasiuntė prie Sueso, o ne prie Dunojaus, Vislos ar Nemuno. Tai reikia gerai suprasti, kad liautumėms tikėjė, jog kas nors ateis padėti pavertiesiems apsiginti nuo rusų tankų. Jiem telieka nuo jų gintis savo plikom rankom.

Pavertiesiems reikės dar daug aukų pakelti, kol jie išsivaduos savo jėgomis. Tai gali būti labai sunkus ir ilgas kelias, ir tai verčia pavertuosius būti apdairesniems bei mažiau tikėti iš Vakarų ateinančia propaganda. Jiem telieka naudotis tomis palankesnėmis sąlygomis, kurios susidaro išsikvoti didesnį tautinį savarankumą pačioje Sovietų Sąjungoje. Bet tai negali eiti taip toli, kad Sovietų Sąjunga savo karines jėgas visai atitrauktų iš satelitinių kraštų. Jei Vakaram prie europinės geležinės sienos nedega, išskyrus Vokietiją, tai bolševikams čia yra gyvybiniai interesai. Praradę satelitus, jie prarastų savo valdžią ir pačioje Rusijoje.

Vakarai neišpildo laisvės judėjimo už geležinės sienos, bijodami karo. Bet tuo būdu karo neišvengiama. Jis tikrai nustumiamas tolimesniam laikui.

Karas prie Sueso kanalo prasidėjo dėl to, kad tuo kanalu plaukia ne tik laivai, bet ir visos eilės valstybių interesai. Trumpai juos galima taip apibūdinti:

„Mes turėjome imtis sprendimo, kurį laikome teisingu, nes ginamė savo tautos reikalus ir susisiekimo laisvę“ (Edenas, Anglija).

A. EDENAS, Britanijos ministras pirmininkas.

„Mes gerai pažįstame Nasserį: jis nesvyruoja imtis jėgų lauzyti tarptautinę laisvę“ (Mollet, Prancūzija).

„Mes negalime toliau pakęsti Egipto provokacijų ir užpuldinėjimų; tam turi būti padarytas galas“ (Gurionas, Izraelis).

„Mes kietai ginsime savo krašto laisvę ir garbę“ (Nasseris, Egiptas).

Taigi, ties Suesu susiduria vienu laisvė ir garbė, kitų — gyvybiniai interesai, trečiųjų — saugumas. Užkulisuose dar maisto raudonoji ranka, kuri notėje įrašė tokius žodžius:

„Jei iš Egipto nepasitrauksite, susidursite su stipresne jėga ir atomariais karo ginklais“ (Bulganinas, Rusija).

Rusai dėl to pagrasino taip piktai ir provokuojančiai naują Didįjį karą, kad jų politikai artimuose Rytuose ir Afrikoje suduotas smūgis. Čia ir reikia ieškoti visų Sueso konflikto aštrumų.

EGIPTO SIEKIMAI IR RUSŲ TALKA

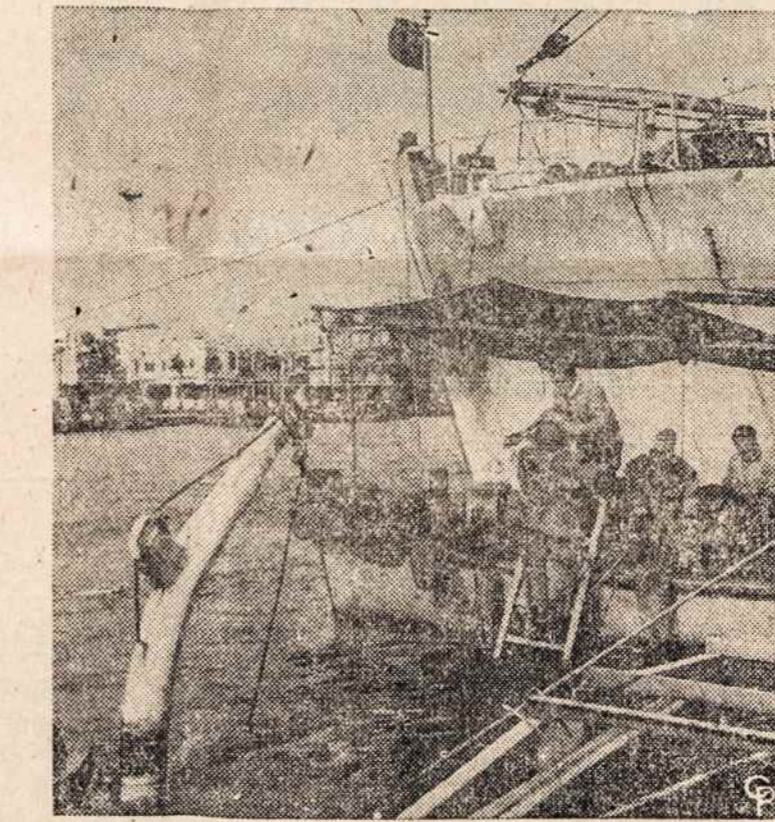
Nasserui atėjus į valdžią (1952), Egipte sustiprėjo antipritiška politika. Ji siekė išstumti anglus ne tikti iš Egipto, bet ir iš viso islamiško pasaulio. Nasserui pradžioje pataikino Amerika, kuri padėjo anglus išprašyti iš Sudano (1953) ir apleisti Suesą

(1956). Bet anglių pozicijų Amerika neužėmė. Ten liko laisva vieta, į kurią išspaudė rusai. Egiptą aplankė Šepilovas, pažadėjo ekonominę ir karinę paramą. Amerika tada atsiėmė savo pažadą didžiajai Assuanu užtvankai statyti. Tą užtvanką turėjo duoti Egipto pramonei elektros jėgą ir vandenį drėkinti nualusiom dykumom. Vokietijos kancleris dr. K. Adenaueris neseniai pareiškė, kad tai yra Egipto gyvybinis reikalas; Amerika padariusi didelę klaidą, atšaukdama savo paskolą Egiptui, Nasseris tada nusavino Suesą ir griebėsi statyti nebe užtvanką, o karinę jėgą. Iš rusų jisai gavo 200 migų, 600 Iljušino tipo bombonešių ir 200 tankų. Tai buvo pradžia. Ginklai turėjo būti teikiami ir toliau. Nasseris už juos mokėjo medvilne, kurią rusai metė į pasaulio rinką 20 procentų pigiau, kad pakenktų kitų valstybių prekybai.

Be to, Nasseris pasidarė tarpininku tarp rusų ir arabų. Arabams pradėta teikti ginklai kovai su prancūzais Alžyre ir Moroke. Kitame kamepe, prie Palestinos, Nasseris ėmė kurstyti prieš žydus Jordana ir Syrija.

IZRAELIS IR ARABAI

Izraelio atkurta valstybė (1948) daugumai arabų atėmė namus ir duoną. Masės arabų buvo išgrūsta už Izraelio sienų — į dykumas. Izraelio pasienyje arabai tremtiniai tebegyvena laikinose palapinėse. Pavyzdžiui, Betliejuje, kuris priklauso Jordanui, yra 5000 arabų bėglių laikinai stovykla. Jie vis dar tikisi grįžti į žydų užimtus namus. Tuo tarpu žydai dar siekia Gazos srities (ją laiko dabar užėmė), kur gyvena 300,000 arabų. Gi Izraelio gyventojų iš viso tėra 1,7 milijono, ir tai nevisi žydai. Tuo būdu Izraelio valstybė pasidaro prieš visų savo kaimynų — Egipto, Jordano ir Syrijos.

SUESO kanalas valomas.

ANGLŲ IR PRANCŪZŲ SIEKIMAI

Anglai ir prancūzai griebėsi

JUNGTINIŲ TAUTŲ INTERVENCIJA

Jungtinių Tautų vardu iš tikrųjų išėjo Amerika, kuri atsidūrė labai keblioje padėtyje. Ji negali likti neutrali, nes Sovietų Sąjunga su savo grasinimais stoja prieš Angliją ir Prancūziją. Jei tie grasinimai ir liktų tik grasinimais, tai Amerika vis tiek negali parodyti, jog ji nuo Anglijos ir Prancūzijos nusisuka. Toks nusisukimas jai pačiai nenaudingas, jis išeitų tik Sovietų Sąjungos naudai.

Amerikai teliko griebtis tarpininkauti, ir čia Jungtinių Tautų priedanga jai buvo pati geriausia. Bet tuo būdu Amerika ne tikta sulaukė didesnį karą, bet pakliudė ir Anglijai ir Prancūzijai pasiekti savo tikslą — nušalinti iš valdžios Nasserį. Padėtis toliau susidaro paini, pritivinkusi ginčų. Kaip Jungtinėm Tautom pavyks juos išspręsti, dar neaiš-

ŽYGIUOJANTI Jungtinių Tautų policija prie Sueso kanalo. Ją stovi keturi egiptiečiai.

invazijos dėl to, kad jie buvo nuolat puolami Egipto ir Sovietų Rusijos samokso. Anglam rūpi:

- atgauti laisvę susisiekimui Sueso kanalu,
- apsaugoti artimuosiuose Rytuose žibalo versmes,
- nusodinti Nasserį ir nutraukti jo ryšius su Sovietų Sąjunga.

Tie patys interesai rūpi ir prancūzams. Bet jie turi dar savo vargų visame šiaurinėje Afrikos pakrastyje. Iš Egipto eina:

- kurstomoji propaganda į Tunisą, Alžyrą ir Moroką;
- ginklai arabų sukilėliams šiaurės Afrikoje.

Vienas Egiptas tos kurstomos akcijos negalėtų griebtis. Už jo pečių stovi Sovietų Rusija. Ji supa Europą iš pietų visu Viduržemio jūros pakraščiu.

ku, Nasserio reikalavimai tebėra dideli.

KAS NUSIKALTĖLIS?

Nasseris reikalauja, kad Suesas paliktų Egipto žinioje, ir kad anglai ir prancūzai atlygintų visus nuostolius. Edenas išvadino karo nusikaltėliu — Hitleriu. Tuo tarpu iš ant-

R. A. BUTLERIS, pavaduotojus susigrąsij ministerij pirmininkas A. Edena.

ros pusės Hitleriu vadinamas pats Nasseris dėl jo ryšių su Maskva. Tai primena nacių ir bolševikų sutartį Maskvoje 1939 m.

Edenas dėl visų rūpesčių yra susirgęs ir išvykęs sveikti į Jamaiką. Galimas dalykas, kad jis matysis su prez. Eisenhoweriu. Edeno pareigas perėmė P. Butleris, kuris pareiškė, kad anglai nesitrauks iš Sueso kanalo, kol Jungtinės Tautos sutarė, kad kanalas bus sutarptautintas. Churchillis taip pat piktai pasisakė prieš Jungtinių Tautų intervenciją. „Ar jos nori, kad mes nieko neveiktume ir leistume rusams šeiminkauti artimuose Rytuose?“ — pastatė jis aštrų klausimą. Taigi, tylos prie Sueso dar nėra. 5.

ANTANAS BERNOTAS

DVARAS

2 Jos ežia toli pasilikusi nuo kitų ravočiųjų. Paskui ji nueina į kitą daržo galą ir priraišioja kelis jau paaugusius pamidorų daigus.

Vakare ji jaučia ilgesį ir neramumą, todėl nueina paskamibinti pianinu.

Ponia vis tebesėdi verandėje. Jai smagu klausytis dukters skambinimo.

Vakaro tamsoje šviečia keletos baltos kolonos, atsireminčios į plokščią stogą, sukirptą graikišku stiliumi. Priešais rūmus apvalus klombas, apsodintas kaštanais. Sen ir ten žydinčių gelių ežios, apdėliotos kalkėmis nubaltintais akmenukais.

Ponia susimąsto. Kaip greitai tas gyvenimas praeina. Čia ji buvo jauna ir graži, po šiuos rūmus bėgiojo su savo seserimis, o dabar ji, štai, sėdi vieniša ir apsvairstinėja, ką rytoj turės veikti dvaro šeiminynė.

Taip, ji gerai atsimena savo motiną. Ji buvo sulinkusi ir piktą senę, dažnai savo lazda apmušdavusi po kojomis pasipainiojusius kumečių vaikus arba jos nepaklausiusias moteris. Tačiau senė greitai apsigalvodavo negerai padariusi, moteris atsiprašydavo, o vaikams susitaikimui duodavo po saldainį.

Jos motina buvo šiame dvare gimusi ir užaugusi. Kaip ir visi seneliai ir proseneliai. Dvaro žemės anuomet buvo labai plačios ir tesėsi po keletą kilometrų į visas puses. Kad būtų patogiau valdyti ir apdirbti, žemės buvo padalintos į kelis mažesnius dvarus ir folvarkus. Folvarkuose gyveno nuomininkai ir dvarui mokėjo metines nuomas.

Motina buvo ištekėjusi už šaunaus lenkų kilmės dvarininko Kievnarskio. Savo iš tėvų paveldėta dvarą Kievnarskis pardavė ir persikėlė gyventi čia, į šį dvarą.

Vyresnioji sesuo Kristina ištekėjo už vokiečių kilmės dvarininko pono Oertelio. Kaip pasoga tėvas Kristinai davė dvarą, esantį šiaurinėje žemių pusėje.

Vėliau atėjo ir jos, Janinos, eilė. Ji ištekėjo už lenko valdininko pono Sienkevičiaus. Kažkaip čia pas pažįstamus atvyko ponas Sienkevičius, lankėsi šiame dvare, jiedu susipažino ir vedė.

Vedęs Sienkevičius su žmona išvyko ir apsigyveno Varšuvoje, kur turėjo tarnybą. Varšuvoje jiems begyvenant gimė abu vyresnieji sūnūs — Juozas ir Janekas.

Tuo metu mirė jos tėvas. Sena motina neperėjo ūkininkauti ir parsikvietė Sienkevičius namo. Tegul jie čia ūkininkauja ir perima dvarą.

Kai ponia Janina parvyko namo, dvare buvo ką tik pasibaigusi didelė drama. Jaunesnioji sesuo Zofija, pasilikusi viena, labai nuobodžiavo. Ji dažnai važinėjo į svečius pas artimuosius dvarininkus ir gimines.

Pasikinkydavo keturiais arkliais fajetoną ir šveisdavo vieškeliais tai į vieną, tai į kitą pusę. Žinoma, ne viena. Ją veždavo dvaro vežėjas Žukauskis. Žukauskis buvo paprastas kaimietis, bet jau kiek

prasitrynęs ir mokėjo lenkiškai.

Važinėja, tegul sau važinėja panelė Zofija, jeigu jai patinka... Tam yra arkliai, fajetonas ir vežėjas. Kas čia tokio?

Tačiau motina pastebėjo, kad panelė Zofija per ilgai užtrunka savo keilonėse, kad per dažnai ir per meliiai kalbasi su vežėju. Ne taip, kaip su kitais dvaro darbininkais. Motina pradėjo Zofiją sekti. Ir, žiūrėkite, vieną kartą juoda užtikio prie daržinės apsikabinusius ir besibučiuojančius.

Skandalas! Kaip vežėjas galėjo išdrįsti meliikautis su tokio turtingo dvarininko dukterimi, su panele Zofija? Kur panelės Zofijos akys ir garbė?

Žukauskis tą pačią dieną išlėkė iš dvaro ir dingo. Tačiau po kelių dienų dingo ir panelė Zofija. Kaip į vandenį!...

Motina išlankstė gimines ir kaimynus — paneles Zofijos nėra ir niekas jos nematė.

Tik po kelių savaitių atėjo laiškas iš Rygos. Rašė ponia Žukauskienė! Ji motiną labai atsiprašinėjo, kad buvusi priversta slapta pabėgti iš dvaro, kad jai kitos išeities nebuvo. Ji išsimylėjusi poną Žukauskį ir be jo nebegalėjusi gyventi. Jiedu ką tik susituko Rygoje.

Ponia Žukauskienė prašė atleidimo ir kad leistų jiedviem grįžti atgal į dvarą. Ji tebesanti vis tokia pat gera duklė, kaip ir buvusi.

Kagi! Motina vis palieka motina. Nors širdama ir pažeminta, ji parašė, kad gali grįžti. Reikalas sugadintas, garbė suteršta ir atitaisyti nebėra kaip.

Ir bėgliai grįžo. Motina atleido, bet žento niekada negerbė.

Motina Žukauskiams atidavė čia pat esantį folvarką su visu inventorium. Tegul sau gyvena. Kaip pasiklojo, taip išmiegos!...

Tiesa sakant, ponas Žukauskis ne toks jau blogas žmogus. Zofija jį pramokė poniškų manierų ir jį gražiai aprenė. Tik vieno jis nepamiršo — keiktis. Keikiasi taip, kaip nei vienas visoje apylinkėje. Čia negelbėjo nė ponios Zofijos pastabos. Tiesa, jis nesikeikia ponų draugijoje, bet keikiasi su darbininkais laukuose ir namuose.

Poniai Janinai dvare begyvenant gimė dar trys vaikai: Marija, Halina ir Vanda.

Nors ponas Sienkevičius ir buvo gyvenęs mieste, bet apie ūkį jį gerai nusimanė. Visus reikalus vedė tvarkingai ir sumaniai.

Sodą jis padidino dvigubai. Naująjį sodą plotą apsodino retų veislių vaisiniais medeliais, aptvėrė tvora ir, kad nepūstų šiaurūs vėjai, apsodino eglaičių eilėmis.

Ukio reikalams pastatė naujas daržines. Išigijo naujų mašinų. Tarp jų ir kuliamają. Iki to laiko dvare kuliama masinos nebuvo: kuldavo spragilais, ir kumečiai prie kuliomo sugaišdavo visą žiemą.

Tačiau užėjęs karas visus reikalus sumaišė. Kai Sienkevičiai grįžo namo, terado tik kelis galvijus ir porą nuo kųjų nuvartų arklių. Inventoriai buvo sunaikinti arba išnešioti po apylinkes. Reikėjo važinėti po kaimus ir rinkti viską, kur vokiečių kareiviai buvo išnešioję.

Nors sunkiai ir labai varginai, gyvenimas vistiek riedėjo pirmyn. Augo javai, daugėjo galvijai, atsirado daugiau darbininkų. Vokiečių valdžiai reikėjo duoti milžiniškas pyliavas, bet vis šis tas palikdavo ir sau. Per daugumą.

Naujos blogybės prasidėjo, kai įsisteigė lietuvių valdžia. Ponas Sienkevičius lietuvių iš viso nemėgo, o lietuvių valdžios ypatingai.

— Tik žiūrėkite, panie, kas per tvarka? Ir atsiirsk tu man

tokiai valdžiai! Nė vieno padoraus žmogaus joje... Jis jau buvo ilgai kariavęs su gretimo kaimo gyventojais dėl ganyklų. Jau daug nervų kaimiečiai sugadino: jie nieko nesiklausia ir nieko nebijo. Gano savo bandas svetimose ganyklose ir nieko už tai nemoka, naktimis vagia iš miškų medžius, vaikščioja ir važinėja visais keliais, lyg savo kieme... Jei ką užklups ar pasibarsis, tuoj taktai pasisaka!

— Dabar mūsų valdžia ir pono mes nebijome! Mes darysime taip, kaip mums patinka!...

Ir jau griebiasi už lazdos arkakmens.

Bet dar daugiau ant lietuvių ponas Sienkevičius įsiuto, kai išgirdo, kad lietuviai sudarė savo kariuomenę ir išėjo kariauti prieš lenkus.

— To tai nebus, — širsta ponas Sienkevičius. — Tokias glupstvas jiems reikia iš galvų išmušti! Pamatykite, prosna panie, kaip lenkų kariuomenė lietuvius sulups, į miltus sumals... Lenkai užims netik Kauną, jie greitai bus čia ir atsidurs prie Vokietijos sienų. Negirdėta, kad nuplyšę ir barsi chamai galėtų atsisipirti gerai ginkluotai lenkų kariuomenei!...

(Bus daugiau)

Kun. Jono Švagždio sukaktis

Kun. Jonas Švagždis gimė 1882 lapkričio 23 Miškuose, Sidabravo parapijoje, Panevėžio apskr. Jo tėvai — Lauras ir Bronislava Tamošiūnaitė, ūkininkai — turėjo 11 vaikų: 9 sūnus ir 2 dukteris. Kun. Jonas Švagždis yra iš jų vyriausias. Mokėsi Seduvos pradinėje mokykloje, Mintaujos ir Šiaulių gimnazijose ir Kauno kunigų seminarijoje. Kunigu buvo išmantas 21 metų vyks. Casparo F. Čičtauto 1906 gruodžio 2 ir paskirtas vikaru į Vaiguvą, Zėmaitijoje, kur išbuvo nepilnus dvejus metus (1907—1908). Paskui penkerius metus (1908—1913) buvo vikaru Utenoje, kur taip pat ėjo kapeliono pareigas miesto mokykloje. Utenos parapijai pastatydino liaudies namus su didele sale; jaunimą organizavo į veikius kultūros ratelius.

KUN. JONAS ŠVAGŽDIS, kuriam gruodžio 2 suveina 53 metų kunigystės sukaktis. Jubiliejus minėtinis Brocktone.

Amerikon atvyko 1913 metų rudenį. Pusę metų vikaru Angelių Karalienės parapijoje Brooklyne ir paskui trejus metus (1914—1917) buvo Patersono šv. Kazimiero parapijos klebonu. Čia pastatydino kleboniją ir salę, įtaisė naujus vargonus, suorganizavo vyčius, blaivininkus ir darbininkų kuopą, įsteigė Tautos Fondo skyrių, kuris rinko aukas nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje. Susirgęs džiova, pasitraukė iš klebono pareigų ir kelis mėnesius gydėsi šv. Juozapo sanatorijoje Monticello, N. Y. Pasveikęs trumpai vikaravo šv. Jurgio parapijoje Richmond, Pa. Kunigų Vienybės prašomas 1918 m. buvo nuvykęs į Argentiną, Buenos Aires, kurti lietuvių parapijos, bet sąlygos tam pasirodė nepalankios ir tų pačių metų pabaigoje vėl grįžo į JAV. 1919 metų pradžioje Bostono kardinolo Williamo O'Connellio buvo paskirtas šv. Jurgio parapijos klebonu Norwood, Mass. Tose pareigose teišbuvo pusę metų.

Ilgiausiai klebono pareigose išbuvo Brocktone, šv. Roko lietuvių parapijoje, viso 29 metus. Parapija buvo pasižymėjusi savo nerimu, darbas nebuvo lengvas. Parapijai įgytas gražus Romuvos parkas, pastatydinta salė, įrengti vargonai, įsteigta parapiinė mokykla, pravestas vajas naujai bažnyčiai statyti. Tačiau darbo negalėjo baigti dėl susilpusios širdies. Pasiprašęs Bostono arkivysk. Richard J. Cushing atleisti iš klebono pareigų, 1948 metais buvo paskirtas Nukryžiuotojo Jėzaus sėserų kapelionu Brocktone. Yra daug seserim padėjęs įgyjant Brocktone motiniškus kongregacijos namus.

Nuo pat seminarijos laikų veikliai reiškėsi lietuvių visuomeniniame darbe, Lietuvoje gyvai domėjosi patriotiniu ir socialiniu sąjūdžiais, rūpinosi suaugusiųjų ir jaunimo švietimu ir blaivumu, dalyvavo Vilniaus didžiąjame seime (1905). Amerikoje be jo neapsėjo joks didesnis lietuvių suvažiavimas, kuriam jis dažnai ir pirmininkaudavo. Dve-

jos eilės organizacijų garbės narys. Ilgiausiai pirmininkavo Lietuvių Darbininkų Sąjungai — viso net 13 metų (1932—1945), rūpindamasis ir jos leistuoju "Darbininko" laikraščiu bei spaustuve.

Kun. Jonas Švagždis anksčiau buvo labai dažnas paskaitininkas, kalbėtojas ir pamokslininkas, mielai klausomas dėl jo gyvo ir trauklaus žodžio ir gilių minčių. Ir dabar dažnai kviečiamas kalbėti. Yra didžiai pastabus ir labai gerai apsiskaitęs. Savo pamokslus sako ciklais. Apie šv. Dvasią yra kalbėjęs 23 pamoksluose, apie Dievo valią — 25, šv. Mišias — 30, Kryžiaus kelią — 15 ir tt.

Klebonaudamas yra sutelkęs daug lėšų nuo karo nukentėjusiems padėti ir Lietuvai atskurti. Amerikoje išbuvęs 43 metus ir Lietuvą lankęs tik porą kartų (1925 ir 1930), išliko su didele meile gimtajam kraštui, su sava pavarde, gražiai išlaikyta lietuvių kalba; bet ir su nemažesne meile šiam kraštui ir kiekvienam žmogui. Tai didžiai humaniškas ir taurus žmogus, uolus ir šviesus kunigas.

Dievas tetaiko jį sveiką darilgus metus!

jais atvejais su lietuvių delegacija lankėsi Lietuvos reikalais Baltuose Rūmuose — 1918 metais pas prezidentą W. Wilsoną ir 1940 metais pas Fr. Roosevelta. Yra buvęs ALR Katalikų Federacijos, L. R. K. Darbininkų Sąjungos, Blaivininkų Sąjungos pirmininku, L. R. K. Susivienijimo Amerikoje dvasios vadu, Amerikos Lietuvių Tarybos, Kunigų Vienybės ir kitų centrinių organizacijų, valdybų nariu; yra vi-

RUSAI Utenoje 1912. Kauno gubern. P. Veriovinas stovi aukštutinėje eilėje pirmas iš kairės. Kun. J. Švagždis yra centre. Vaizdas šventinant Utenos ligoninę.

KALTĖ BE KALTININKO

Čia spausdiname vieną vaizdą iš kun. Jono Švagždio vaizdų Utenoje. Rašinyne paimtas iš knygos "Kunigas Jonas nuo Kryžiaus". Knyga turi 296 psl., su 65 iliustracijom. Iš spaudos išėjo šiomis dienomis.

Kauno gubernatorius Petras Veriovinas, Vladimiro sūnus, netoli Utenos valdė Vyžuonėlių ir Sirutėnų dvarus. Tą savo kaimišką rezidenciją buvo praminęs "Blagodai" (Palaima). Utenai iš to nebuvo palaimos, nes gubernatoriaus artuma, kai Vyžuonėliuose pasirodydavo, pritraukdavo daugiau policijos, o ir šiaip jos buvo daugiau, negu kituose miesteliuose. Vis dėlto vienu atveju apsimokėjo gubernatoriui turėti pašonėje, juoba, kad žmogus buvo geros širdies ir nevengė artimesnių ryšių su klebonija.

Per vienas Petrinės, švėsda-

mas savo vardadienį, gubernatoriui į vaišes užsikvietė kleboną ir vikarą. Vaisių metu išsikalbėjus, kun. J. Švagždis užsiminė, kad jaunimui gera būtų turėti namus, Juose galėtų rinktis pasilinksinti ir vaidinti. Jaunimą tai veiktu teigiamai — atitrauktų nuo vakarajimų, kuriuose pasitaiko girtavimų bei niautynių, tada ir policijai daugiau rūpesčio.

— Vierno, — pritarė gubernatorius. — Dom poleznaja vešč. Tikrai, Namai naudingas daiktas.

Tą pokalbį nugirdusi gubernatoriaus sesuo, studijavusi meną Miunchene, išreiškė pasiitenkinimą, kad ji turėsianti progą ir malonumą patalkinti.

Ja vam zanaves napišu, — pažadėjo. — Aš jums uždangai projektą nupiešiu.

— Očen blagodariu, — padėkojo kun. J. Švagždis. —

Nuoširdžiai aciu.

Atsiremęs tuo pokalbiu, kunigas J. Švagždis pranešė Ukmergės apskrities viršininkui, kad prie bažnyčios bus statomi nauji parapijos namai. Viršininkas davė Utenos policijai įsakymą prižiūrėti namų statybą. Medžiaga suvežė ūkininkai, visas kitas išlaidas padengė kultūros būrelis. Utenoje išdygo naujas pastatas — liaudies namai su sale trim šimtam sėdimų vietų ir scena vaidinimam.

Atidarymo ir pašventinimo iškilnėm buvo užkviestas gubernatorius ir Ukmergės apskrities viršininkas, o su jais buvo gausi policijos ir apstu žmonių. Po visų iškilnių gubernatorius užsiminė apie leidimą tiem namams atsirasti.

— Kas davė leidimą statyti šiuos namus?

— Ukmergės apskrities viršininkas, — atsakė kun. J. Švagždis.

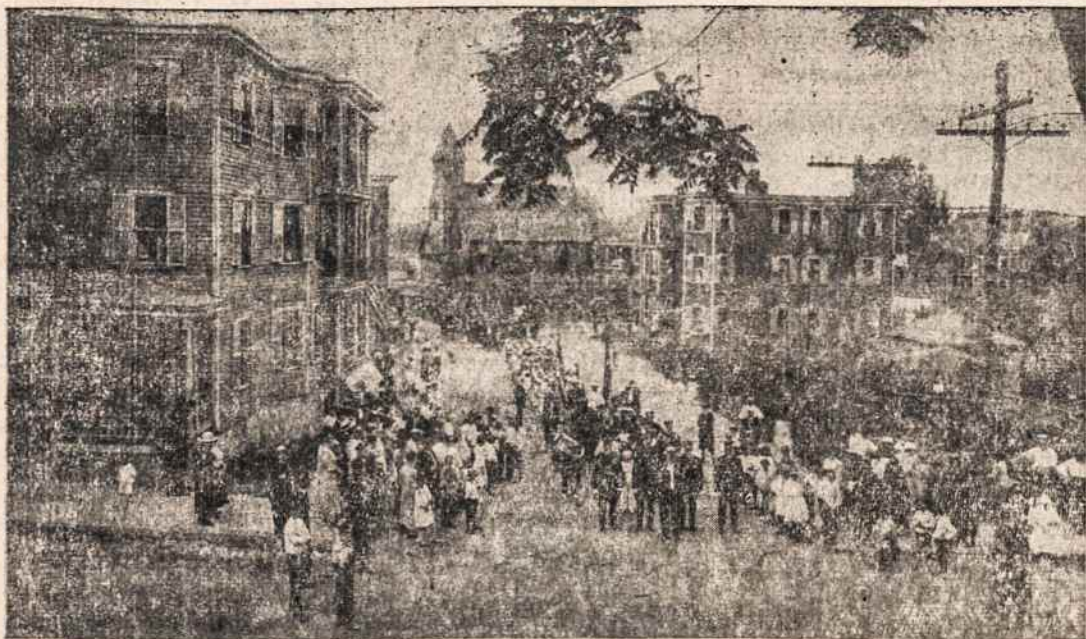
— Aš negaliu tam patikėti. Pašaukite jį čionai.

Viršininkas išsitempė prieš gubernatorių ir paaiškino, kad jis supratus, jog paties gubernatoriaus sutikimas buvęs duotas. Jam nė į galvą neatėjo pareikalauti leidimo raštu. Priežiūra buvusi pavesta Utenos pristavui.

— Man rodos, mes kalbėjome apie privačius namus, o čia bendruomeniški — pastebėjo gubernatorių kun. J. Švagždiui.

— Jūsų Sviesybe, scenos uždanga privačiuose namuose nevertojama. Aš supratau, kad buvo duotas sutikimas viešajam pastatui.

Gubernatorius pasikvietė

BROCKTONO lietuviškas kempelis 1912 m. Gilumoje matoma pirmoji šv. Roko parapija bažnyčia. Dabar ji nugriauta.

LIETUVIŲ CHORE DALYVAUJA IR KITATAUCIŲ

Šiuo laiku vienintelis Vokietijoje išsilaikęs choras "Darna" neseniai minėjo trijų metų savo gyvavimo sukaktį. Trys metai — nėra ilgas laikotarpas, tačiau choras "Darna", vadovaujamas muziko M. Budriūno, per tą laiką jau spėjo išvartyti gilia vągą kultūriniam mūsų tremties gyvenime. Per šį laiką "Darna" apie 30 kartų dalyvavo su savo programa įvairiuose lietuvių ir tarptautiniuose kultūrinuose rengimuose, be to,

sekmadieniais ir šventadieniais giedojo lietuvių pamaldose. Be paties Memmingeno, kur yra choras, ir jo artimesnių vietovių, "Darna" yra gidojusi ir dainavusi Bonnoje, Huettenfelde, Kaiserslauterne, Muenchene, Ulme ir du kartu Šveicarijoje. Apie šį chora buvo labai gerų atsiliepimų lietuvių, vokiečių, šveicarų ir vengrų spaudoje.

Trijų metų sukaktį paminėti lapkričio 4 d. buvo surengtas specialus koncertas Memmingene, kuriame, be daugelio lietuvių, dalyvavo nemaža ir latvių bei estų. Be daugelio sveikinimų žodžiu ir raštu iš lietuvių įstaigų ir veikėjų (Vliko Vykd. Tarybos,

Sielovados viršininko, Balfio ir tt.), žodžiu sveikino taip pat latvių komitetas ir generolas Dankers.

Zinomas literatūros ir meno kritikas dr. J. Grinius šios sukakties proga savo sveikinime rašo: "Man atrodo, kad šalia Vasario 16 gimnazijos choras yra antrasis savo svarba lietuviškasis sambūris, kur bendromis jėgomis dirbamas gražus kultūrinis darbas, ugdatant lietuvių labiausiai mėgiamą meną — dainą. Prisiminus, kad su jumis jau dirba kai kurie latviai ir estai, man jūsų darbas atrodo dar prasmingesnis, nes tuo jūs tesiate kaimynams gero susvetimimo tiltą. Jis reikalingas dabar, bet bus dar reikalingesnis, kai Lietuva vėl vieną dieną bus laisva".

Vasario 16 gimnazijos mokytojų grupė ta pačia proga choro dirigentui rašo: "Skurdžiame Vokietijos lietuvių kultūriniam gyvenime šis sukaktis yra reikšmingas įvykis; reikšmingas todėl, kad "Darna" reprezentuoja mūsų dainos meną savųjų ir svetimųjų tarpe. Aukšto meninio lygio choras pasiekė tik Jūsų pone dirigente, sugebėjimu dėka. Zinodami, kokiomis nepalankiomis sąlygomis Jūs ir jūsų choristai dirbate, esame nustebinti pasiektais laimėjimais".

Istikrųjų yra būtina pripažinti, kad "Darnos" pasisekimas ir meninis lygis yra pa-

Vyt. Stašinskas...

(Atkelta iš 2 psl.)
tada džiaugėsi Lietuvos vyriausybe.

Svėsdamas savo gyvenimo 50 ir diplomatinės tarnybos 25 metų sukaktį, jis gavo sveikinimo telegramas iš visų Lietuvos diplomatų. Lapkričio 19 buvo surengtas

priėmimas konsulato patalpose,

kuriame atsilankė Ed. Turauskas, V. Sidzikauskas, Liet. Laisvės Komiteto, Darbininko redakcijos atstovai, Sveikinimo kalbas pasakė gen. konsulas J. Budrys, V. Sidzikauskas, Ed. Turauskas, įteikta dovanėlė. Už sveikinimus sukaktininkas padėkojo trumpa kalba.

Pamėgusiam tylų darbą ir kluamą sukaktininkui Vytautui Stašinskui linkime ir toliau tuo pačiu volemui bei darbštumui atstovauti Lietuvai ir ginti jos laisvės bylą.

P. J.

siektas muziko M. Budriūno nepaprastų gabumų, darbštumo ir pasišventimo dėka. Nemažiau būtina pabrėžti, kad savo didele parama choro gyvavimui tinkamas sąlygas sudaro vietos lietuvių klebonas Memmingeno PLB apylinkės pirmininkas kun. A. Bunga. Tačiau ir visi "Darnos" choristai rodo nuoširdžią meilę lietuviškai dainai ir drauge didelį pasišventimą bei idealizmą, dalyvaudami chore be jokio atlyginimo.

"Darna", globojama kun. Bungos, savo veiklą ateityje numato dar labiau išplėsti, aplankydamą lietuvių kolonijas Vokietijoje ir surengdama koncertų kitataučiams. Nors daug dalyvių choras netenka dėl emigracijos, įstojimų į darbo kuopas ir į lietuvių gimnaziją, bet nuolat papildomas naujais dainininkais. Trūkstant lietuvių, į chora yra priimtų latvių, estų, vokiečių ir ukrainiečių, kurie taip pat išmoka gražiai lietuviškai dainuoti bei giedoti ir puikiai su lietuviams sugyvena. Be lietuviškų dainų, choras savo repertuare turi ir vokiškų bei latviškų.

Linkime, kad "Darna" išsilaikytų toli, kol Lietuva atgaus laisvę!

Eli.

MEMMINGENO "Darnos" choras.

BALFO PIRMININKAS LUEBECKE

Lapkričio 1 d. prieš išvykdamas į Jungtines Amerikos Valstybes, aplankė Liubecką Balfio pirm. kan. J. B. Končius, lydintas Balfio įgaliotinio Vokietijoje Iz. Ruginiaus ir Balfio emigracijos Hamburgo skyriaus vedėjos E. Banevičienės. Svečius Artillerie stovykloje pasitiko Liubecko ir Bad Schwartau apylinkių lietuvių reikalams susirinkimas. Balfio pirm. darbuotojams ir Amerikos lietuviams buvo išreikšta nuoširdi padėka už visus rūpesčius bei vargus, skirtus mūsų pabėgėliams Vokietijoje. Ta pačia proga Balfio pirm. gausiai susirinkusiems lietuviams padarė pranešimą iš Balfio veiklos. Bus daroma žygių šelpti išblaškytus ir kenciančius mūsų tautiečius po plačiąja Sovietų Sąjunga. Vakare Balfio pirm. su Meesen stovykla. Ten buvo sutiktas Balfio įgaliotinių iš Eutin, Neustadt, Timmendor-

fer Strand, latvių ir estų tautinių grupių atstovų. Meesen stovykloje įvyko visų Balfio šalpos komisijų ir įgaliotinių posėdis, kuriame buvo aptarti Vokietijoje liekančių lietuvių vargai. 17 val. vakare Artillerie stovykloje įvyko bendras Liubecko ir Bad Schwartau apylinkių lietuvių reikalams susirinkimas. Balfio pirm. darbuotojams ir Amerikos lietuviams buvo išreikšta nuoširdi padėka už visus rūpesčius bei vargus, skirtus mūsų pabėgėliams Vokietijoje. Ta pačia proga Balfio pirm. gausiai susirinkusiems lietuviams padarė pranešimą iš Balfio veiklos. Bus daroma žygių šelpti išblaškytus ir kenciančius mūsų tautiečius po plačiąja Sovietų Sąjunga. Vakare Balfio pirm. su Meesen stovykla. Ten buvo sutiktas Balfio įgaliotinių iš Eutin, Neustadt, Timmendor-

Tautos

Kultūros

1921

Atminties

Fondas

Vajaus

1922

Ženklas

Kovos 23 d. 1922 m. Brooklyn, N. Y. U. S. A.

TAUTOS FONDAS

Kun. Jono Švagždis PIRM.

J. J. M. RASTAS

Tradicijos ir lietuviška šeima

Lapkričio 18 Nekalto Prasi-
dėjimo seserų vienuolyno, Put-
name, buvo surengta šeimos
susikaupimo diena pasvarstyti
jau baigiančiom nykti lietu-
viškos šeimos tradicijom. Va-
dovavo prof. kun. S. Yla, lai-
kęs tris konferencijas.

KAS YRA TRADICIJOS?

Tradicijų sąvoka lengviau
suprantama, palyginus ją su
jai giminingomis ipročio ir pa-
pročio sąvokomis. Iprotis ap-
ma pavienius asmenis (Jonas
iprato rūkyti, Petras — anksti
kelti) ir gali būti geras ir blo-
gas. Paprotys apima jau žmo-
nių grupę (medžiotojai papra-
te fantazuoti). Tradicijos liečia
daugiau bendruomenę — tau-
tą. Tai sistema visos eilės ge-
rų ipročių ar papročių. Tradi-
cijos yra surištos su auklėja-
muoju pradū ir savyje yra ge-
ros, tik gali būti klaidingai su-
prastos ar aiškinamos. Jose
glūdi šimtmečių bėgyje susi-
formavusi tautos išmintis bei
patyrimas. Todėl tradicija yra
šimtmečių bėgyje išsiryškinusi
tautos išmintis bei patirtis, i-
vilktā i tam tikrā formā, tapu-
si pažinimo šaltiniu bei elge-
sio kodeksu ir perduodama iš
kartos i kartā gyvu žodžiu bei
praktiniu veiksmu.

Tradicijose yra trys pradai:
žmogiškasis, tautinis ir religis-
nis. Tradicijos yra žmogaus
pergalvojimo ir išgyvenimo
išdava, žmogaus išmintis. Bet
jos kuriasi tautoje. Tad savaime
iğija tam tikrų ir tautinių
žymių.

Religija kaip ir dorovė yra
prigimta žmogui. Sveikos ir iš-
mintingos žmonių pažiūros
yra atremtos i religijā. Dievy-
bės sąmonė visose tautose yra
gyva. Tad ir žmonių tradicijo-
se pasireiškia ir religinis pra-
das, kuris pagrindžia žmonių
pažiūras, nūrodo jų tikslā bei
prasme.

TRADICIJŲ REIKSMĖ

Artimiausias tradicijoms da-
lykas yra iprotis. Vienas blo-
gas iprotis dažnai sugriauna
žmogaus gyvenimą, o geras—
išskelia žmogū i viršū. Tuo tarpu
tradicijos yra ne vienas geras
iprotis, o visa eilė gerų iproč-
ių bei papročių, kurie paleng-
vina tautos auklėjimą. Tradi-
cijose glūdi auklėjamieji tau-
tos pradai, labai reikšmingi
šeimos gyvenime.

● Faustinas Švenčionis yra
pirmas lietuvis, kuris tarnauja
karininku Argentinos kariuo-
menėje.

★ Neskaitant kitų priemo-
nių, i New Yorkā kasmet įve-
žama 150.000 vagonų įvairių
šviežių daržovių.

★ Lėkštelė "oatmeal", kuri
rytais paprastai valgome su
pienu ir cukrumi restorane,
suteikia mums 210 kolorijų ir
9 gr. proteino.

Jaunimas, bręsdamas tradi-
cijose, daug klausimų išspren-
džia savaime. Ypatinai, kai
gyvename tarp įvairių tautinių
grupių, vaikai susiduria su
daug neišsprendžiamų klau-
simų: namuose jie vienai nu-
teikiami, o gatvėje mato visai
ką kita. Jei lietuviai tėvai vei-
ktų sutartinai, vienodai, tuo-
kart ir vaikas būtų lengviau
išvengti ir atsipirti prieš tuos
nesutarimus. Šiandien mūsų
jaunimas išvengtų daug pai-
niavų, jei mes turėtume tvir-
tas tradicijas ir jų laikytumė-
mės. Tradicijos auklėja tauti-
nę stiprybę.

Kas yra tradicijų kūrėjai,
kur ieškoti tradicijų pagrindi-
nio šaltinio? Liaudis gyvena
natūralų gyvenimą, mažiausia
pasiduoda svetimoms įtakoms
ir amžių bėgyje liaudyje susi-
telkia sveika tautos išmintis.
Ji galvoja ir kuria pagal savo
nepažeistā būdā. Tautinė kū-
ryba, tautinis menas kilo iš
liaudies; taip pat ir tradicijos
susiklostė liaudyje. Susidarė
bendra nuomonė, bendri dė-
niai, kurie buvo gerbiami, jų
laikėsi šeimoje vaikus auklė-
dami, jais rėmėsi baudmai
prasikaltusius. Tai yra įkūnyta
tautinė pedagogika, pirmiau-
sia pasireiškusi šeimoje.

Seima yra pirmoji mokyk-
la ir sakykla, čia yra išmintis
ir patirtis. Kas anksčiau tėvų
išgyventa, tas perduodama vai-
kams suprantamu jiom būdu.
Todėl tradicijos nėra be še-
imos, bet ir be tradicijų negali
būti ir pedagoginės šeimos.

GRAŽINKIME I SEIMĄ TAUTINES TRADICIJAS

Nepriklausomybės laikais
lietuvių inteligentija pastebė-
jo tuštumą, bet bijojo liesti
tautinių tradicijų klausimo.
Susidomėjo liaudies menu,
tautiniiais šokiais, rūpinotė-
liais. Tai buvo ženklas, kad
norima grįžti prie liaudies kū-
rybos turtū, bet tai buvo tik
romantinis, meninis susidomė-
jimas, o ne moralis, esminis;
jis lieti tik formā, o ne pati
dalykā. Tai grynai folklorinis
dėmesys, atėjęs iš V. Europos.
Reikia rimtai susidomėti lie-
tuviškų tradicijų studijomis.
Tradicijų šaltinis yra tautosā-
ka, tik galima, kad ji turi didelį
trūkumą — pagoniškā inter-
pretacijā. Tai XIX a. neopago-
niško romantizmo srovės įta-
ka, kuriā mes visai be kriti-
kos esame pasisavinę.

ZENKLINIAI DALYKAI

Namai yra maža meno gale-
rija, kultūros židynis ir gam-
tos aplinka su gėlėmis. Kiek-
vienas dalykas, su kuriuo nuo
mažens susigyvenama, tampa
mūsų romantiiniu ženkliniu
simboliu, su kuriuo nenorime
skirtis visā gyvenimā.
Pirmas namų ženklinis daly-
kas yra kryžius, kuris turi bū-

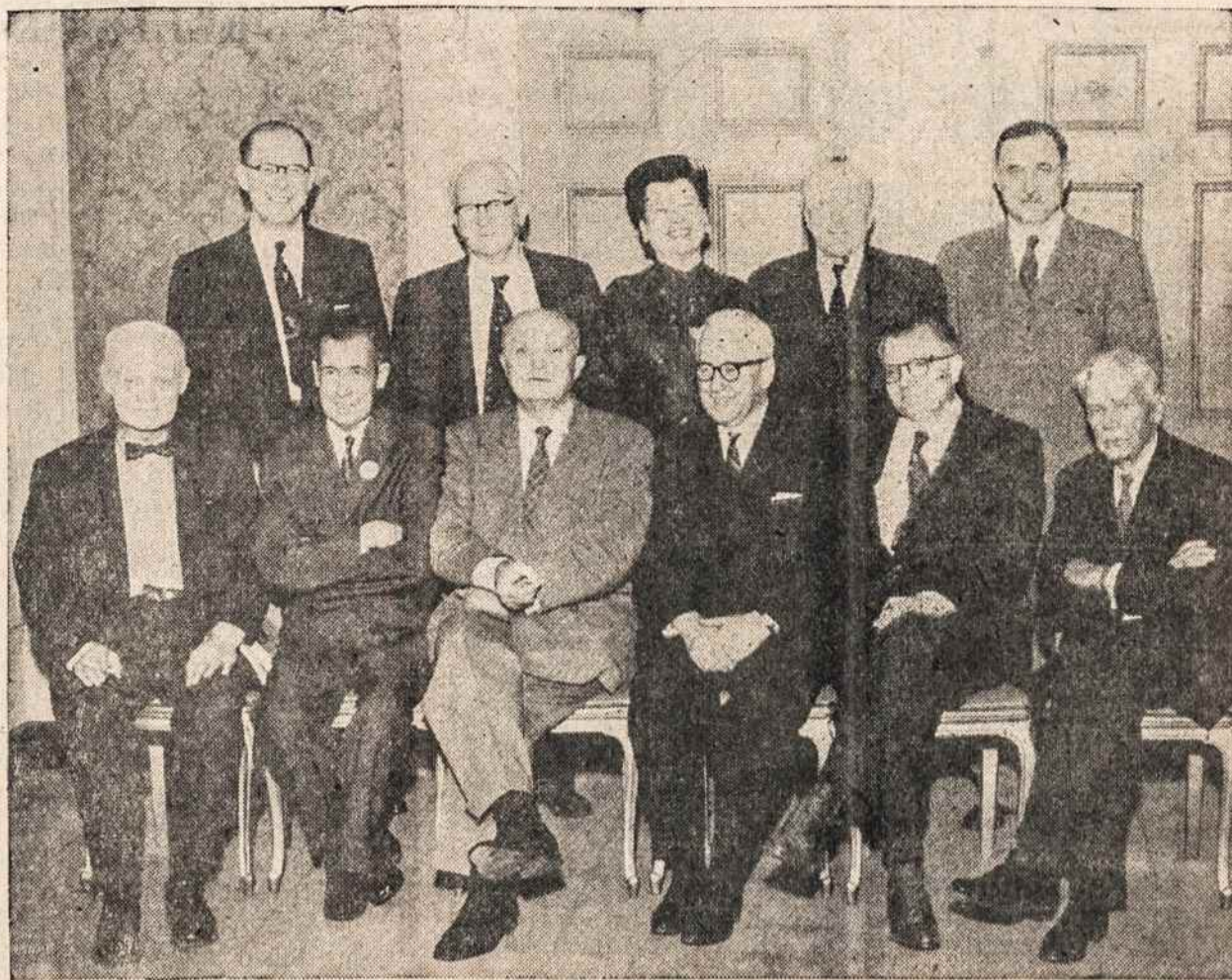
ti ne pasiėptas kur nors mie-
gamajame, bet viešoje vietoje
ant sienos pakabintas. Dar ir
šiandienā daugelį lietuvių šei-
mų lydi kryžius baimė. Buto
sienas turėtų pausti keletas
meniškių paveikslų, bet vienas
iš jų turėtų turėti Lietuvos
vaizdā, galėtų būti, bent vie-
na meniška šeimos nuotrauka.
Senųjų kaimo lietuvių buvo
didžiā gerbiama knygnešų at-
nešta maldaknygė, kuri buvo
kartu ir elementorius, iš ku-
rios mokėsi skaityti. Negali
būti namų be knygų; ji reika-
linga ir suaugusiems ir jauni-
mā ipratinti pamilti lietuviškā
knygā. Reikalinga bute laiky-
ti ir gėlių.

NAMŲ CENTRAS

Šiandien namų centru tam-
pa televizija, anksčiau buvo
stalas, buvo ne tik valgymo
vieta, bet ir susitelkimo, mal-
dos vieta. Prie stalo tėvai tei-
kė vaikams palaiminimą, apie
stalā suklaupė meldėsi, prie
stalo tėvas davė nurodymus
savo šeimos nariams, atvykusį
svečią sodino i užstalē. Kur
nėra bendro susitelkimo prie
stalo, kur nėra bendros mal-
dos, ten nėra ir bendros šei-
mos.

Namų pagarbos centras yra
svečias i namus —
Dievas i namus. Jam teikiami
geriausi valgiai, jam reiskia-
ma pagarba.

Tėvas yra dinamiškasis namų
centras. Pirm ju niekas
prie stalo nepradedā valgyti
ir be jo leidimo niekas pirmas
nuo stalo nepasitraukia. Jis
prie stalo kalba kaip šeimos
galva ir duoda nurodymus.
Tėvas vadovauja visam šeimos
gyvenimui. Pr. P.

LIETUVIŲ PŪLINIŲ VEIKSNIŲ PASITARIMO, ĮVYKUSIO 1956 M. LAPKRIČIO 15 D. NEW YORKE, DALYVIAI. Iš kairės i dešinę sėdi: Dr. P. Grigaitis, adv. A. Ollis, gen. konsulas J. Budrys, J. Matulionis, L. Simutis, prof. J. Kaminskas, Stovi: Dr. A. Trimakas, K. Bielinis, M. Kizytė, V. Sidzi Kauskas, M. Vaidyla, Nuotrauka V. Mazelio.

ALTO ATSIŠAUKIMAS I AMERIKOS LIETUVIUS

Amerikos Lietuvių Tarybos
metinis suvažiavimas, įvykęs
1956 m. lapkričio 16—17 die-
nomis New Yorke, Sheraton
McAlpin viešbuty, besireiš-
kiančių laisvės sąjūdžių vidu-
rio ir rytų Europoje akivaiz-
doje, kreipiasi i Amerikoje
gyvenančią lietuvių visuome-
nē, ragindamas ją mityngais,
rezolucijomis bei aukomis
remti vengrų ir kitų vidurio
bei rytų Europos tautų išsiai-
švinimo pastangas ir smerkti
brutaliā Maskvos sprespaudā
pavergtuosiuose kraštuose.

Suvažiavimas kreipia lietu-
vių visuomenės dėmesį i tai,
kad rytų ir vidurio Europoje
prasidėjusi atvira išlaisvinimo
kova gali netrukus pasiekti ir
Lietuvā. Todėl kviečia visus
lietuvius, budėti, kad atėjus
kritiškam momentui, būtume
pasiruošę vieningai ir viso-
mis išgalėmis dirbti Lietuvos
išlaisvinimui iš sovietinės
priespaudos.

Suvažiavimas kreipia lietu-
vių visuomenės dėmesį ir i
tai, kad pastrėjusi tarptauti-
nė krizė gali paskatinti didži-

sius Vakarų valstybes daryti
kompromisus su Sovietų Są-
junga mažųjų tautų sąskaiton.
Todėl ragina lietuvių visuo-
menę kelti balsā tais atvejais,
jeigu tokios pavojingos Lietu-
vos reikalui tendencijos pasi-
reikštų.

Lai gyvuojā nepriklausoma,
demokratiška Lietuvos Respu-
blika!

Amerikos Lietuvių Tarybos
Suvažiavimas New Yorke,
1956 m. lapkričio 16-17 dd.

SCRANTON, PA.

Monika Abojienė, po ilgos
ligos, mirė spalio 29. Gimusi
Lietuvoje, Alytaus apskr., Bir-
štono parapijoje. Atvykusi
Amerikon, apistojo Scrantone,
kur priklausė šv. Juozapo
parapijai, L. R. K. Susivienijimui
ir Balfui, uoliai veikdama.
Buvo ilgametė Darbininko
skaitytoja.

Vielonė buvo susipratusi
lietuvi. Ji daug padėjo lietu-
viams Vokietijoje ir čia Ame-
rikoje. M. Abojienė daugeliui
padėjo iš tremties atvykti i
Amerikā ir įsikurti šiame kra-
šte.

Sv. Juozapo bažnyčioje
prel. J. Miliauskas atlikė ge-
dulingas pamaldas už jos vė-
lę, lapkričio 2. Palaidota pa-
rapijos kapinėse.

Nuliudime paliko vyrā, dvi
dukteris, du sūnus ir keturias
anūkes. Sc. P.

UKRAINCŲ ISTAIGA SIUNTINIAMS SIŪSTI

Daugelis šiandien rūpinasi
siuntinių siuntimu savo arti-
mišioms Lietuvoje ir kituose
kraštuose. Šiame reikale ge-
rai patarnauja ir ukrainiečiai.
Štai, ukrainiečių firma ZO-
RYA, jau turi du siuntiniams
persiūsti skyrius, vienas jų
36 E. First Street, New York
3, N. Y., kitas 126 Hope Ave.,
Passaic, New Jersey. Pirmasis
atidarytas nuo pirmadienio
iki šeštadienio ir nuo 9 val.
ryto iki 7 val. vakaro, antra-
sis ketvirtadieniais, penktadi-
niais ir šeštadieniais, nuo 10
val. ryto iki 7:30 val. vakaro.
Daug lietuvių įsitikino jų
geru patarnavimu, nes jie pa-
ruoštus siuntinius tiesiai pa-
krauna i laivus.

DARBININKO

Kelėdiniam numerui skelbi-
mai jau priimami.

Kad jie patektų i geresnę
vietā, prašoma siūsti iš ank-
sto.

Geriausia neveluoti ir siū-
sti jau dabar arba skambin-
ti administracijos nauju ad-
resu

Glenmore 2-6916

KUN. J. RAŠTUČIO JUBILIEJUS BUVO IŠPŪDINGAS

Amsterdām, N. Y. Malonu
yra žmogui kartkartėmis pa-
justi, jog darbo pastangos ne-
veltui liejamos. Dvasiškiui tik-
rai džiugu, kai po 50 metų
Kristaus Vynuogyne turi pro-
gos pajusti, jog kitiems teik-
toji meilė sugrįžta nuoširdžiu
dėkingumu.

Jubilijatas kun. Juozas Ra-
šutis lapkričio 18 apsuptas iš-
kilmingos procesijos, artinosi
prie Dievo altoriaus Padėkos
mišioms. Albany vyskupijos
generalvikaras Edvardas Ma-
ginn, vietinis dekanas mons.
Edvardas Walsh, virš dvide-
šimt kunigų, mokyklos vaiku-
čiai, būrys Kolumbo vyčių ir
pilna šventovė lietuvių kartu
jungėsi maldoje. Kun. dr. Ma-
tas Čyvas, kun. Jonas Krivic-
kas ir kun. dr. Juozas Grabys
patarnavo prie altoriaus. Galin-
gas šv. Kazimiero choras
skambėjo ne tik bažnyčioje,
bet radijo bangom ir visoje
aplinkėje. Prel. Jono Balkū-
nos svarus žodis iš sakyklos

prabilo i daugelio širdis. Ypa-
tingai malonu, kad jubilijatas
kun. Jonas Svagždis (iš Brock-
tono), to paties kurso drau-
gas Kauno kunigų seminari-
joje, dalyvavo iškilmėse.

Pavakarį įvykusioje vaišėse
virš 500 širdžių dalinosi bend-
ru džiaugsmu. Sv. Kazimiero
parapijos mokyklos vaikučiai
nuoširdžiai padainavo, pasvei-
kino klebonā. Mintimis pasida-
lino kun. J. Svagždis iš Brock-
tono, kun. Antanas Ežerskis
iš Wilkes - Barre, Pa., kun. J.

Bakšys iš Rochesterio, kun.
Emilis Krancevičius iš Bing-
hamtono, kun. J. Grabauskas
iš Utikos ir vietinis Albany
vyskupijos kunigai. Parapijos
trustistai ir Mikas Kerbelis
gražiai išreiškė visų parapie-
čių nuotaikas. Džiaugėsi gero-
sios seselės savo sunkaus dar-
bo vaisiais. Sv. Kazimiero
choras, vad. J. Olšausko ir iš
New Yorko atvykęs solistas
Leonardas Ralys padainavo ke-
letā dainų. Sveikino raštu J.
(Nukelta i 6 psl.)

IS LIETUVOS

Rašo ALMUS

Siuntiniai sudaro rūpestį

Iš Amerikos prisunčiami
drabužiai, medžiagos ir avaly-
nė parodė skirtumą tarp Ame-
rikos ir Sovietų Rusijos gami-
nių. Amerikos darbas yra ge-
resnis ir gaminiai puošnesni.
"Tiesa" tuo reikalu parašė
net vedamąjį ir ragina pasi-
tempti lietuviškas audyklas ir
siuvyklas, kurios vis dar tebe-
silaikančios 1940 metų mode-
lių. Bet kad ir to būtų?

Toje pačioje "Tiesoje" ra-
šoma, kad Vilniuje esąs ne-
mažas pasirinkimas vilnionių
medžiagų eilutėm, bet stinga
šilkinio pamušalo. Gi "vyriška-
ja avalyne tiesiog skanda-
las, — rašo K. Čepkus. — Par-
duotuvijų lentynos apkrautos
moteriškais batais, o vyriškų
nėra". Kažin, ar yra ir tų mo-
teriškų?

Eilės šaltys

"Tiesa" skundžiasi netvarka
Lietuvos kuro paskirstymo į-
staigose. Sandėliuose esā kuro
pakanka, o žmonės turį sava-
vaites stovėti eilėje, kol gauna
savo kiekį. Pernai valdžios
įstaigose daug kur sutrukę
centralinio šildymo vamzdžiai,
nes nebuvę kuo kurenti. Ar
šiomet bus kitaip?

Rusiška kultūra nepažengė
Dar iš senų laikų žinoma,
kad rusai nelabai mėgsta

praustis. Taip ir dabar. "Tie-
sa" reikalauja, kad šiemet
veiktų pirtys ir skalbyklos,
nesuostų vandentiekis ir ka-
nalizacija. Matyti, pernai žie-
ma nebuvę pirtų, neveikė nė
kanalizacija.

Rusų šeiminiųkavimas

Blogas rusų šeiminiųkavi-
mas Lietuvos miestų ūkiui,
kaip apskaito G. Karpačovas,
1955 metais Lietuvai sudaro
arti trijų milijonų rublių nu-
stolių. Nuostoliai susidaro iš
blogos priežiūros ir nevykusių
remontų viešo naudojimo pa-
talpų.

Kolchozai ir buvę arkliai

"Tiesoje" Ed. Uldukis rašo,
kad ūkininkai boikotuoja kol-
chozinį ūkį. Kai kurie ūkinin-
kai pas save laiko ir šeria sa-
vo "buvusius arklus", nes
kolūkiu arklidėm stinga paša-
ro. Ūkininkai savo žemės
sklypuose laiko daugiau negu
vienā karvę ir patys sunaud-
oja prieauglį. "Tarybų Lietu-
vos" kolūkiu pirmininkas pats
palaiko tokiā tvarkā.

Tikėjimas nepalaužtas

Jei "Tiesa" randa reikalo
plačiu mastu varyti ateistinę
propagandā prieš "tikėjimo
prietarus", tai rodo, kad tikė-
jimo žmonės tvirtai tebesilai-
ko.

ALTO SUVAŽIAVIMO New Yorke 1956 m. lapkričio 16—17 dienomis dalyviai. Iš kairės i dešinę pirmoje eilėje sėdi: A. Aleksis, E. Mikuziūtė, V. Kvetkas, Dr. P. Grigaitis, L. Simutis, V. Sidzi Kauskas, prof. J. Kaminskas, J. Matulionis, min. Roberts Liepinis. Antroje eilėje: S. Geguzis, pulk. J. Šlepetyas, A. S. Trečiokas, S. F. Bakamas, P. Vainauskas, Thomas Matas. Stovi: Dr. K. Jurgėlas, J. Tysliava, J. Audėnas, P. P. Dargis, Dr. A. Trimakas, J. Grigaitis, J. Arlauskas, J. Petrėnas, M. Vaidyla, K. Bielinis, Dr. M. Brakas, A. Morkus, Nuotrauka V. Mazelio.

IŠ VISUR

● Laisvės kongresas buvo
numatytas susaukti dar šiais
metais Argentinoje, Buenos
Aires. Dabar kongresas atide-
gamas kitiems metams. Jame
dalyvaus ir Lietuvos atstovai:
m.n. dr. K. Graužinis ir žurnali-
stas K. Čibiras.

● Australijos Liet. Bend-
ruomenė gruodžio 28—30 dd.
Sudnėje šaukia suvažiavimą,
aptars tolimesnę veiklą ir iš-
rinks naują valdybā.

● Lietuvis Stungvičius, gi-
mimo kaunietis, Urugvajuje
buvęs įvairių kalbų vertėju,
jau keleri metai yra Urugva-
jaus konsulu Chicagoje.

● Vokietijos LB Krašto
Valdyba visose savo apylinke-
se ir senūnijose padarė rink-
liavā nukentėjusiems vengram
sušelpiti.

● Vasario 16 gimnazijoje
baigiamieji brandos egzaminai
bus vasario - kovo mėn. Gim-
nazijā maistu parėmė viena
vokiečių firma.

● Antanas Maceina Vokieti-
joje Ostforschung žurnale at-
spausdino didelį straipsnį vo-
kiškai — Adomas Mickevičius
— prometeizmo poetas.

● Laisvės kovų minėjimą
Chicagoje gruodžio 9 rengia
Liet. Fronto Bičiuliai. Sv. Kry-
žiaus bažnyčioje pamaldas lai-
kys kleb. kun. A. Linkus, pa-
mokslā pasakys kun. K. Bal-
čys, giedos Dainavos ansamb-
lis. Minėjimas — akademijā i-
vyks Marijos Aukšt. mokyklo-
je; programoje dalyvauja:
Bern. Brazdionis, solistė P.
Bičkienė, akt. K. Dikinis, akt.
H. Kačinskas, dr. A. Damušis,
V. Vardys ir kiti.

● A. Grininė, dirbusi Balfo
įstaigoje Muenchene, iš Euro-
pos išvykstančio Balfo pirm.
kan. J. Končiaus iš darbo at-
leista.

● Kun. A. Bunga, Merim-
geno liet. stovyklos kapelion-
as, atvyksta porai mėnesių i
Amerikā kaip imigrantų laivo
kapelionas.

● Inž. P. Narutis su šeima
ir dr. K. Pempkus atvyko i
Amerikā iš Vokietijos, kur jų
emigracija buvo sulaukta dėl
sveikatos. Abu sustojo Chica-
goje.

● Washingtono moterų klū-
bas gruodžio 1 d. 7 v.v. gra-
žioje Knights of Columbus sa-
lėje (918 10th St. N. W.) ruo-
šia didelį koncertā — vakarā,
kurio programoje dalyvauja
valst. operos solistė Pranciška
Radzevičiūtė, solistas Arnold-
as Vokietaitis aktorius Henri-
kas Kačinskas ir kiti. Po pro-
gramos bufetas ir šokiai. Vaka-
ro pelnas skiriamas siunti-
nėliams i Sibirā. Washingtono
lietuvių rodo didelio susido-
mėjimo siūdo vakarū, i kuri
žada atvykti ir gausus svečių
būrys iš kitų miestų.

VISI YRA KVIECIAMI IŠGYTI

neseniai pasirodžiusį

AIDŲ specialų numerį

skirtą kultūros kongresui
ir dainų šventei

TEN ATSPAUSDINTA
VISOS PASKAITOS,
REZOLIUCIJOS,
KONGRESO BEI JO
SEKCIJŲ APRAŠYMAI
IR 50 NUOTRAUKŲ

Leidyns turi 92 pusl. ir
pasižymi didžiu aktualumu

Užsakykite jį tuojau,
prisijusdami 1 dol.

šiuo adresu:

A I D A I
680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

Kad būtų linksmiau

Jaunavedžio padėka

Jaunas vedęs vyras laikė savo pareigą padėkoti kunigui už jungtuves bažnyčioje. Jisai parašė: "Nuosirdžiai esu Jums dėkingas už tai, kad mano idealiom svajonėm padarėte galą".

Mes ne, o jūs?

Motina išeidama pavedė mažametei dukrytei, kad ji parodytų išnuomojamą kambarį, jei kas užteiktų klausiti. Užėjusi viena moteris ir klausia:

— Ar kas savaite keičiate lova skalbinius?

— Taip.

— Ar jokių vabalų pas jus nėra?

— Pas mus ne, o pas jus?

Motina grįžusi sužinojo, kad toji moteris kambario neišnomavo. Kodėl?

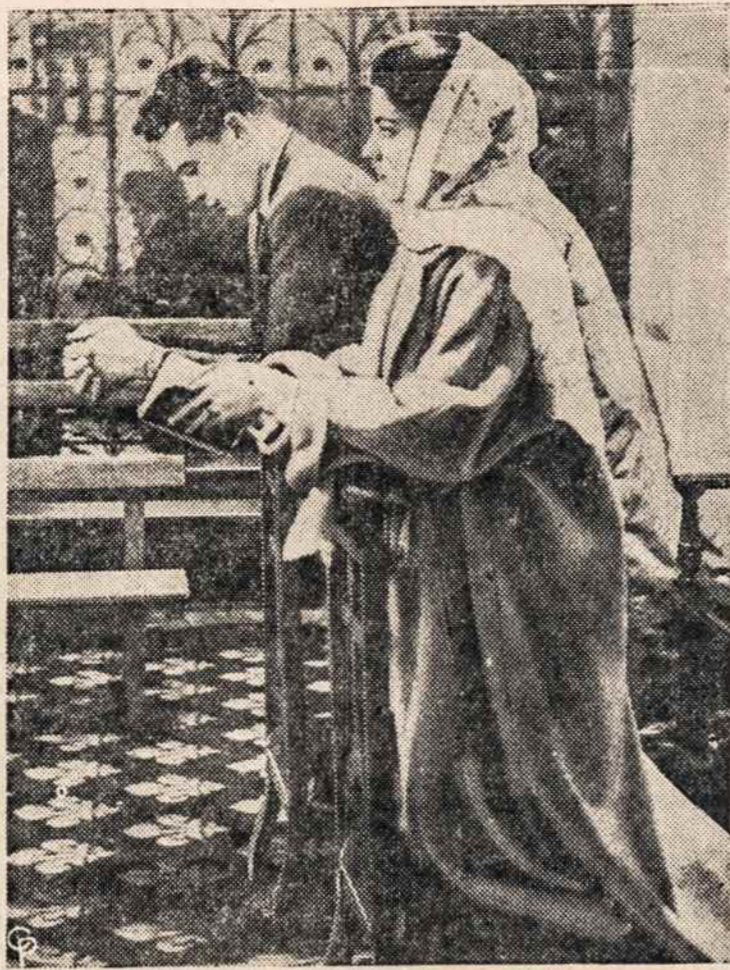
Sustoti tik taisymui

Policininkas pastebėjo, kad mašina sustojo toje vietoje, kur ji tegali sustoti sugedus.

— Ar taisyti kas reikia? — paklausė policininkas vairininkės.

— Taip.

Ji nusidžė lūpas pieštuku ir toliau nuvažiavo.

SUSITUOKIA sausio 17 Orleano princesė Astrida ir Belgijos kunigaikštis Edvardas.

OPERA TAI NE KAIMO PIRKIA

Reportažas iš Chicago

Dainų šventė ir kiti plačios apimties kultūriniai įvykiai, atšvęsti Chicagoje, aiškiai parodė, kad pasiryžtant ir drausiam užsimojant, galima net žemę pajudinti...

Dabar štai žinia, kad Chicagoje bus statoma Verdi opera "Rigoletto" lietuvių kalba.

Prisimename, kada prieš džiūją Dainų šventę net labai žymūs ir garbingi mūsų muzikai sakė, kad iš tos šventės nieko nebus. Panašiomis mintimis buvo pasitakta ir žinia apie "Rigoletto" operos lietuviškuose spektakliuose.

Turint progos dažniau susitikti ir pasikalbėti su "Rigoletto" operos lietuviškųjų spektaklių rengėjais — Chicago vyrų choro nariais, su operos administratoriumi Vyt. Radžium, su pastatymo vadovu muz. Vl. Baltrušaičiu, su operos dirigentu muz. A. Kučiūnu, ir kitais kolektyvo nariais, ir kartas nuo karto apsilankant į repeticijas pamatai su koku kruopštumu ir atsidėjimu ruošiamasi šiai operai, ir

tavin sugrįžta nesugriauama viltis, kad "Rigoletto" operos pastatymas lietuvių kalba bus didi ir vertinga meno šventė.

O vis dėlto nepigu vyrams pastatyti šią operą. Nusprendę įgyvendinti nuo seniau nešiotą idėją, vyrų atstovai prieš vieną sunkiausių kliūčių — 7000—8000 dolerių, kurie degančiai reikalingi operai

MUZ. A. KUČIUNAS.

pastatyti. Tačiau malonu, kad lietuviai bankininkai ir biznieriiai vienas po kito auksa žymintis. Taip statomi pamatai būsimajam spektakliui.

Teko būti liudininku, kada pirmajame operos kolektyvo ir rengėjų susirinkime beveik visi vietiniai chigaiškiai solistai ir vadovai atsisakė bent kokio honoraro už darbą, už sugaištą laiką, galop, ir už taientą. Atsisakė, kad tie tušiomis kišenėmis lipdomi operos rūmai nesugrūtų prieš laiką.

Skaitytojas, rasi paklaus, iš kur tiek išlaidų priskaičiau? Opera — tai ne Lietuvos kaimo pirkia, kurią dažnai matome scenoje. Operai reikalingas pirmaeilis simfoninis orkestras, ištaikings klasikinės dekoracijos, prabangūs drabužiai, sudėtingas apšvietimas, pritaikyta salė ir visa eilė kitų brangių dalykų.

Beje mes lietuviai šiuo metu neturim iškilus tenoro. Latvės Valdemaras Salna pakviestas į "Rigoletto" operos kolektyvą. Jis turi ne tik pasirošti svarbiu vaidmeniu, bet dar gerai išmokti ir lietuvių kalbą. Algirdas Brazis — Metropolitan operos solistas. Ta markė, taipgi, nėra pigi.

Be vyrų ir viso operos kolektyvo nuotaka pakili. Darbas rieda pirmyn kuo puikiau, kolektyvo nariai dirba atsidėję, mecenatų eilė rikiuojasi ir pakvietimų gastrolėms atsiranda.

Siomis dienomis pasirodys ir operos bilietai, ir bus paleisti į rinką. Jei abiejuose "Rigoletto" operos spektakliuose (1957 m. kovo 30 ir 31 dd.) visos vietos bus išpirtos, vyrų tikisi biudžetą subalansuoti ir, kaip muz. A. Kučiūnas spaudai par. šk., žengti į kitą laiptą. — Li. u. škos operos pasta. ma.

Vladas Ramojus

P. S. Reportaže "Dalsas iš Chicago miesto" s. 1. "Darbininko" nr. 82 atspausdinta, kad 1941 m. birželio sukilime žuvo 40000. Turėtų būti — 4000. Vieną nulį rinkėjas pridėjo viršaus.

• Braunschweige, Vokietijoje, kadaise buvo didelė lietuvių kolonija su savo gimnazija. Per laiką kolonija vis mažėjo, dabar į Ameriką išvyko paskutinis lietuvis.

• A. Neniškytė Argentinoje baigusi universitetą, atidarė Buenos Aires savo vaistinę.

• Bėglių iš Vengrijos susidarė jau 40.000. Tik vieną naktį į Austriją atbėgo 1.500.

KULTŪROS FONDO VEIKLĄ BEAIŠKINANT

Lapkričio 17 d. Chicagoje lankėsi JAV LB centro valdybos pirm. St. Barzdukas ir matėsi su Liet. Profesorijų Draugijos pirm. M. Kriksčiūnu, Lituanistikos Instituto prez. dr. P. Joniku bei Kultūros Fondo Valdyba.

Pasitarimai su pirm. M. Kriksčiūnu ir dr. P. Joniku turėjo išaiškinti Lietuvių Bendruomenės bendradarbiavimo galimybes su Liet. Prof. Dr. gija ir Lituanistikos Institute. Sutarta, kad toks bendradarbiavimas yra ne tik galimas bei pageidaujamas, bet ir būtinas.

Po pasitarimų įvykusiame Kultūros Fondo Valdybos posėdyje buvo svarstomas Kultūros Fondo veiklos planas. Pranešimus padarė KF Valdybos pirm. J. Kreivėnas ir CV pirm. St. Barzdukas. Toliau posėdyje buvo sutarta:

• Lietuvių knygos mėnesius toliau organizuos Kultūros Fondas.

• Kultūros Fondui taip pat pereinama Pasaulio Lietuvių Archyvo ir "Knygų Lentynos" leidimo rėmimas.

Lituanistikos Instituto redaguojami lietuvių mokslininkų darbai leidžiami Kultūros Fondo serijiniu būdu. Į pirmąjį tomą turėtų įeiti tie darbai, kurie lietuvių aktualiausias mūsų kalbos, sienų, krašto turtų, kultūros ir kt. problemas. Tolimesniais tomiais turėtų pasirodyti V. Biržiškos "Aleksandrynas" ir kt. darbai. Kultūros Fondas lėšas telkia prenumeratos būdu, ieškodamas mecenatinės paramos ir t.t. KF rėmėjai leidinius galės gauti pigiau.

Kultūros Fondas, susitaręs su mūsų knygų leidyklomis, pradeda leisti jaunimo literatūrą. Pirmoji eilė leidžiami mūsų rašytojų darbai. Jiems iliustruoti kviečiami lietuviai dailininkai.

Kultūros Fondas steigia kasmetinę lietuvių kultūros premiją. Šiais metais premija skiriama už lietuvių grožinės literatūros veikalą, atrinktą Lietuvių Rašytojų Draugijos.

1958 m. sueinančiai 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakčiai paminėti Kultūros Fondas, susitaręs su Kanados LB Kultūros Fondu, skelbia specialų tautinės misterijos konkursą. Misterijos idėja atskleidžiama žodžiu (tekstu), melodija (muzika, giesme), judesiu (šokiu, žaidimu).

Lituanistiniam prieaugliui ugdyti Kultūros Fondas steigia lituanistinę stipendiją, kuri skiriama aukštąjį mokslą išėjusiam lietuviui jaunuoliui (jaunuolei), imančiam studijuoti kuria nors lituanistikos šaką (kalbą, literatūrą, istoriją, meną ir t.t.).

Kultūros Fondas padeda išleisti dr. M. Gimbutienės mokslinį anglų kalba parašytą darbą apie lietuvių kryžius.

Atskiromis progomis kylančius reikalus Kultūros Fondas svarsto ir sprendžia atskirai.

Siame Kultūros Fondo Valdybos posėdyje, be jau minėtųjų J. Kreivėno ir St. Barzduko, dar dalyvavo šie valdybos nariai: B. Babrauskas, V. Manelis, J. Mulokas, St. Tamulaitis. Posėdyje ir visuose pasitarimuose taip pat dalyvavo JAV LB Chicago apyg. valdybos pirm. dr. J. Bajerčius.

Šis KF veiklos planas artimiausiu laiku pateikiamas svarstyti, priimti ir paskelbti Kultūros Fondo Tarybai, kuri sudaro įvairių kultūrinių mūsų institucijų atstovai ir paskiri mūsų mokslo bei meno darbuotojai. Reikia tikėtis, kad jam bus parodyta reikiamo dėmesio ir rūpestingumo.

Is kitos pusės tokio pat dėmesio ir paramos bus paprašyta ir iš lietuvių visuomenės. Planas konkrečiai vykdyti bus tegalimas tik tiek, kiek šio

dėmesio ir paramos realiai bus parodyta. Tai hartu bus ir mūsų kultūrinio subrendimo egzaminas.

PASITARIMAS KALBOS KLAUSIMAIS

Birželio 30 Chicagoje įvykusiame Kultūros Kongrese buvo pritariama išlymū visus bendrinės kalbos praktikos klausimus spresti susitarimo (ne pritarimo) keliu. Buvo taip pat pasiūlyta ir išieitis iš dabartinės padėties: kas nors paruošia tebeginėjamų klausimų (susijusių daugiausia su mūsų rašyba) sąrašėlį ir jį padauginęs išdalina visiems kalbininkams bei rašybininkams (gal dar žurnalistams ir rašytojams) pasisakyti.

Po kongreso taip pat pasigirdo balsų (spaudoje, mokytojų susirinkimuose bei pasitarimuose ir kt.), raginančių LB Centro Valdybą imtis iniciatyvos kalbinės praktikos klausimams tvarkyti.

Ryšium su tuo JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas, lapkr. 17 lankydamasis Chicagoje, matėsi su Lietuvių Kalbos Draugijos Chicago skyriaus valdybos pirm. A. Dunduliu ir sutarė, kad šio skyriaus valdyba parengs ir LB Centro Valdybai pateiks pirmąjį tokių degamų kalbinių klausimų sąrašą, dėl kurio vėliau bus leidžiama pasisakyti kompetentingiems asmenims. Šiuo keliu tikimasi rasti visiems mums priimtinių bendrų sprendimų.

MŪSŲ STUDENTIJA

JAV turime kelis šimtus lietuvių studentų. Didelė dalis jų aktyviai reiškiasi ne tik savoje Lietuvių Studentų Sąjungoje, bet ir apskritai lietuviškame mūsų gyvenime — bendruomenėje, draugijoje, spaudoje ir t.t. Šia studentijos dalimi pagrįstai galime džiaugtis ir didžiulius.

JAV Lietuvių Bendruomenėi labai rūpi artimiau bendradarbiauti su mūsų studija. Rūpi paremti mūsų tautai naudingas jos pastangas ir užsimojimus. Todėl teikiama parama ir studentų leidžiamam žurnalui "Lituanus".

Ligi šiol kiekvienam numerui buvo duodama po 300 dol. Paskutiniame CV posėdyje buvo nutarta šiais metais duoti visą apskritą 1000 dol., tai paskutiniai du numeriai dar gaus po 200 dol.

Lapkričio 17 d. lankydamasis Chicagoje, CV pirm. St. Barzdukas taip pat matėsi su Lietuvių Studentų Sąjungos pirm. J. Karkliu ir smulkiau aptarė tarpusavio bendradarbiavimo klausimus. LB ir toliau pagal savo išteklis rems "Lituanus". Santykius su žurnalu tepalaikys per sąjungos centrinę valdybą. Bet Bendruomenė kartu pageidauja, kad studentai aktyviau dėtųsi į jos veiklą. Tai bus naudinga ir patiems studentams: aktyviau reikšdamiesi Bendruomenės gyvenime, daugiau turės čia įtakos, tad daugiau

LAISKAS REDAKCIJAI

Didž. Gerb. P. Redaktorai, Jūs, sutrupindami mano paduotą žinutę apie N. Y. skatų tėvų k-to darbų, pakaitėte prasmę, ten buvo sakoma apie išregistravimą į Boy Scout of America. Tėvų k-tas nesirūpina, kad mūsų tuntu vienetai būtų greičiau įregistruoti į BSA, bet jie pasirūpins, kad šis registracijos reikalas būtų vienaip ar kitaip užbaigtas. Esant dabartinei padėčiai, neatrodo, kad artimoje ateityje mūsų tuntu vienetai bus registruojami į BSA.

Rašau šią pataisą prie pirmos progos patalpinti į "Darbininką".

Su pagarba

R. Kezys,
N. Y. S. Tuntininkas

galės laimėti ir konkrečios paramos. Veiklos stabdis juk tas pats — piniginiai nepritekliai. Savo darbu stiprindami Bendruomenę, studentai tegali tik laimėti. JAV LB CV inf.

Amsterdam, N. Y.

(Atkelta iš 5 psl.)

E. vysk. V. Brizgys, pranciškonų provincijolas T. J. Gailiūšis, kurso draugas kan. M. Vaitkus, Jėzaus Nukryžiuotojo seselių generalė motina Anunciata, prof. J. Brazaitis, dr. Vyt. Majauskas, jaunystės mokslo draugas Steponas Nasvytis ir daug kitų dvasiškių, seselių ir bičiulių. Labai malonu, kad šiose iškilmėse dalyvavo net trys lietuviai pranciškoniai — T. V. Gidžiūnas, T. P. Giedgaudas ir iš Amsterdamo kilęs T. B. Tamoliūnas.

Jubiliejinės komisijos pirmininkui adv. Antanui Stoknai visas parapijos draugijas, o taip pat ir visas Amsterdamo lietuvių organizacijas, kurios parėmė savo sveikinimus dovanėlėmis. Pagaliau buvo įteikta sudėtinė parapijos auka, kuri nuosirdžiai išreiškė visų padėką.

Jubiliasas kun. J. Raštutis nuosirdžiai pareiškė savo padėką visiems. Nusizėmusiai jo širdžiai šios iškilmės buvusios per didelės. Jis jautėsi nevertas jų, bet savo malda pas Visagalį stengėsi visiems atsidėkoti.

Prėjo jubiliejus, širdyje palikęs skaidrų prisiminimą. Kęst. Balčys

ATSIŪSTA PAMINĖTI

R. Baden-Powell'is. Skautybė berniukam. Vertė Viktoras Kamantauskas, redagavo Vytautas Cepas. Išleido L. B. S. Vadija. Toronto, 1956

Kultūrvėsturiski material. (History of Culture of Latgolia). Straipsnių rinkinys prisiminti spaudos draudimą Latgalėje (1865—1904). Redagavo A. Pleišis. Išleista Vokietijoje kaip serija "Baltic Studies".

TO PLACE

HELP WANTED ADS.

ASK FOR AD. TAKER

TELEPHONE:

DEARBORN 2-0819

ELECTRICAL — MECHANICAL ENGINEERS and DESIGNERS

SALARY OPEN

EXPERIENCED IN COMMERCIAL, INDUSTRIAL & INSTITUTIONAL TYPE BUILDINGS WITH AIR CONDITIONING, PLUMBING, HEATING OR ELECTRICAL APPLICATIONS.

CONTACT MR. GEORGE JARIK RA 6-2527

ARCHITECTS

S O M

ENGINEERS

37 S. WABASH

12 FL.

CHICAGO 3, ILL.

Top Pay for 200 Experienced

DRIVERS

Year round work. Travel the entire United States from choice of terminals while earning big money. World's oldest and largest transporters of mobile homes needs over 200 drivers to handle expanding business. Must be between ages 25 and 55, physically able to meet ICC requirements, and have late model ¾, 1 or 1½ ton-truck.

Apply in Person at:

MORGAN DRIVE AWAY, INC.

Midway Airport — Dulap, Indiana

between Elkhart and Goshen on U. S. 33

CHICAGO, ILL.

HELP W. FEMALE

BANK POSITION

Experienced but will train bookkeepers, Borroughs or N. C. R. High salaries, 5 day week, excellent trains, Pleasant working conditions.

NATIONAL BANK

OF ALBANY PK.

3424 W. LAWRENCE

ASK FOR BENEDETTI

BERNIUKAS

H. W. MALE

AMERICAN WHOLESALE CO.

Needs

- INDEX CLERKS
- TALLY CLERKS
- COMPTOMETER OPERATORS
- TYPISTS

Full Time, 5 Day Week. Many Company Benefits, Employee Discounts, Good Insurance Plan, Liberal Insurance Plan, Excellent Opportunity for Advancement.

APPLY

PERSONNEL OFFICE

AN 3-4500

222 W. MONROE

Miss Holloway

SEWING MACHINE

MECHANIC

Experienced on industrial machines.—Factory service. Must be good precision man. Overhaul, repair, maintenance. Excellent salary.

ENGLANDER CO.

2451 Roosevelt Rd.

MONroe 6-7500

STOCKMEN:

Permanent & Part Time Positions open for

- Packers.
- Checkers.
- Order Fillers.

Good pay with opportunity for overtime and Saturday work.

Caffeetera & Premises: Wholesale Buying Privileges. Other Benefits.

Apply to Mr. Richardshure

N. SCURE Co.

Wholesale General Merchandise

500 N. Pulaski Rd.

Van Buren 6-8200

Chicago, Ill.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS

Expresu — siuntiniai apdrausti. Maisto produktai. Nauji ir vartoti daiktai. Medžiagos — audeklai, avalynė ir vaistai. Pigios kainos. Muitai apmokami čia. Vtikia jau 10 metų.

SYLVAN TRADING CO.

200 Second Ave., New York 3, N. Y.

(Tarp 12 ir 13 St.) Tel. GRamercy 7-5681

Atidarytos kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 v. v.

Šeštadienį nuo 9 iki 4 v.

We ship on the licence of Globe Travel Service.

WORCESTER, MASS.

Moteryų Sąjungos, 5 kuopos, susirinkimas įvyko lapkričio 5, kuriam vadovavo pirm. Watkins. Protokolas priimtas be pataisų. Sekė pranešimai, kuriuos padarė Delionienė iš Hudsono, Sidabrienė apie apskrities suvažiavimą, Daukantiėnė apie moterų konferenciją, įvykusią ALRK Federacijos seime, kur buvo kalbėta apie moterų įsijungimą į katalikų akciją ir didesnį dėmesį jaunimui.

Federacijos seime A. L. R. K. Moterų Sąjunga buvo gražiai įvertinta. Ten pat buvo iškeltas pageidavimas, kad "Moteryų Dirva" talpintų įdomesnius straipsnius. Pranešė ją priminė vyskupo prašymą, kad būtų dažniau pravedama Sv. Valanda ir skiriamas bent 15 minučių maldai prieš susirinkimus.

Susirinkimas nutarė: suarušti kalėdinį pobūvį, užprašyti šv. mišias už a. a. Antaniną Jakaitę ir mirusius kuopos nares, suruošti Užgavėnių balių ir nusiųsti tėvams įžeitams auką \$10.50.

Pranešta, kad yra sergančios narės Vaikšnorienė, Galevičienė ir Pyragienė.

Sekantis susirinkimas ir kalėdinis pobūvis įvyks gruodžio 3, 7:30 val. vakare, parapijos salėje.

Viktorija Siniauskienė, jos vedybinio gyvenimo 50 metų sukakties proga, buvo pagerbta, įteikiant gėlių ir pasakant gražius linkėjimus.

Kun. J. Jutkevičius savo kalboje priminė, kad V. Siniauskienė yra tauri ir nuoširdi lietuvė, pavyzdinga motina, uoli sąjungietė, visada dalyvaudama susirinkimuose ir visokeriopai remia kuopą.

Kuopos valdyba kviečia visas nares prisiminti vargstančius lietuvius tremtyje, juos sušelpsti, kad ir jie pajustų Kalėdų džiaugsmą. Prašoma parodyti gerą širdį ir paskirti dovanėles lietuviams našlaičiams, seneliams, ligoniams,

likusiems vargti Vokietijoje ar kituose Europos kraštuose. Visos tos dovanos, aukos, sušėamos gruodžio 3 parapijos salėje, kur įvyks vakarienė. A. R.

Elizabeth, N. J.

Lapkričio 30 mūsų parapijoje prasidės devindienis prieš Nekaltą Prasadėjimą, vadovaus kun. misionierius Geraldas Matejūnas, CP. Lietuviškai pamokslai bus kas vakarą 7:45, angliskai 2:30 dienomis ir 7 v. v. Baigsis gruodžio 8. Parapiečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

Lapkričio 18 parapijos sveitinėje įvyko Elizabetho Balfio 24 skyriaus metinis suvažiavimas. Žmonių atsilankė vidutiniškai. Svarbesnes kalbas pasakė kleb. kun. M. Kemežis ir iš centro direktorius Jonas Valaitis. Aukų surinkta per 100 dol. Vakaro vedėjas buvo išdininkas K. Bartys. Svečių tarpe buvo atvykęs kun. V. Paulauskas iš Putnamo, Conn. Drabužių ir pinigų vajuos eina sekmingai.

Paliaubų dieną po sumos šventoriuje kleb. kun. M. Kemežis atliko žuvusių pagerbimą, dalyvavo skautai, vyčiai, veteranai ir būrys parapiečių.

Linden, N. J.

Išteigtas Lietuvių Bendruomenės Jaunimo Klubas

Lapkričio 18 Lindene lietuvių laisvės parko svetainėje susirinkęs jaunimas išsteigė lietuvių bendruomenės jaunimo klubą. Klubas stengsis lietuviškai kultūrinei veiklai sujungti visą vietos ir apylinkės lietuvišką jaunimą. Jaunimas pradėjo ruoš kultūrinis vakarus su šokiais ir žaidimais. Su laiku tikimasi išaugti sporto, meno ir kitos sekcijos. Visuotinį klubo susirinkimą nutarta šaukti pirmą

PARYS O'BRIEN, amerikietis (Travis Field, Cal.) okepinuose žaidimuose Australijoje meta rutulį.

jame šokių vakare, kurio data dar tiksliai nenustatyta. Tame susirinkime bus išrinkta ir nuolatinė klubo valdyba. Iki to susirinkimo išrinkta laikinoji valdyba šios sudėtis: pirmininku J. Prapulenis, vicepirmininku Vidmantas Varneckas, išdininkė Danguolė Vaičiūnaitė, sekretorė Gailutė Vaičiūnaitė. Valdyba kartu su specialiai išrinktais atstovais — Donatu Skučiu ir Donatu Varneku — atstovaus klubą visuotiniame New Jersey lietuvių bendruomenės jaunimo apygardiniame suvažiavime, kuris įvyks gruodžio 8 — 5 val vakare šv. Jurgio salėje Newark, N. J. X

NAUJA UKRAINIEČIŲ PREKYBA LAIKRODŽIAIS IR RADIJO

Siomis dienomis atidaryta nauja ukrainiečių įsteigta laikrodžių, įvairių auksinių papuošalų, radijo, importuoto kristalo ir porcelano prekyba — ECONOMY JEWELRY Co., Inc., 335 E. 14th Street, tarp 1st ir 2nd Avenue, New York City.

Firmos savininkai Roman Hankevich ir Dr. Vasyl Werresh, abu tremtiniai, čia ir dar tremtyje Vokietijoje gerai pažįstami ir lietuviams. Be įvairių pasaulinio vardo laikrodžių, importuoto kristalo, porcelano, auksinių papuošalų ir įvairių žiedų šioje ukrainiečių firmoje galima iš didelio pasirinkimo gauti Hi-Fi trumpų bangų radijo aparatų BLAUPUNKT, kuriais apsilankiusieji gali paklausti pranešimų iš Lietuvos ir iš už geležinės uždangos.

SKAITYK VARPELĮ. [domus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik \$2.00. Rašyk: Kennebunk Port, Maine Franciscan Fathers

BELLEROSE Upholstery Co., Inc. PAUL BELLINO, PRES. HAVemeyer 9-0590 Mfr. of High Grade Furniture. Repairing in All Its Branches 71-14 GRAND AVE., MASPETH, N. Y.

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	\$2.00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonseca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Sventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00
Sv. Jonas Bosco, kun. J. Lemoyne, 755 psl.	5.00
Jaunystės maršas, Alf. Sušinskis, jaunimui skirta knyga, 260 psl.	2.00

MALDAKNYGES

Atlaidų šaltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas	2.00
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Telšių kankiniai, 100 p.	0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p.	2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Ceslovas Sasnauskas, J. Zilevičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažėraitė	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Medinis arklys, E. Williams, 192 p.	2.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamilius pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apysakaitės ir vaizdėliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Zirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p.	1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

ANGLISKOS:

4 Martyred Bishops, T. Narbutas	0.10
Soviets Kill God in Lithuania, T. Narbutas	0.10

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (iršta), J. Kekštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Gims tautos genijus, L. J. Voicekauskas, 80 p.	1.50
Ziurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Motulė paviliojo, L. Peleda	0.80
Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

ĮVAIRIOS

Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (iristas)	
---	--

JIE TOKIE, KAIP IR TU

● Rytų Vokietijoje į sovietinę policiją imamas vyrukas aiškinasi, kad jis nesveikas ir negalės komunizmui pasitarauti.

- Aš esu per riebus.
- Tai nieko, Prezidentas Pieck irgi riebus.
- Mano kojų padai plokšti.
- Tai ne kliūtis, Ulbrichto padai irgi plokšti.
- Aš esu trumparegis.
- Menkniekis. Grotewohlis irgi netoli mato.
- Bet, daktare, aš esu višiškas kvailys. O jie?

● Sovietų Rusijoje vienas vaikas, grįžęs iš mokyklos, motinai pasigyrė: "Mama, aš žinau, iš kur žmonės atsiranda — iš bežmonių". "Tai, vaikel, bet tik tie žmonės, kurie priklauso komunistų partijai".

DISPLAY

Vincentian Catholic Club: SATURDAY NIGHT DANCES featuring the orchestral music of TOM ANDERSON'S "SUBURBANS" and NICK LOREN'S "STARDUSTERS" Minimum Age — 19 Years DOORS OPEN: 8:45 P. M. DANCING: 9:00 P. M. Tables and Seating Available FREE ADMISSIONS given each night to holders of Registration Cards ST. VINCENT de PAUL CHURCH HALL 23rd St., Bet. 6th & 7th Aves, Manhattan.

CABRINI COLLEGE

Radnor, Pennsylvania. 30 minutes to Philadelphia. Catholic institution for superior culture for women, directed by the Sisters, Missionaries of the Sacred Heart. Beautiful Campus, Main line transportation to Philadelphia. For brochure write: THE REGISTRAR, Cambrinj College, Radnor, Pa.

This Xmas give a Four Way Medal Beautiful new fillgree design Four Way Medal in full color on 18 chain. St. Joseph; Sed Heart; St. Christopher; Virgin Mary. Only \$2.95 pps, Gift boxed, St. Christopher auto pin, \$1.95 or free with every order for 2 Four Way Medals, Order for Xmas, Frank's House, 418-21 St., Niagara Falls, NY.

H. W. MALE

PORTERS, STOCK PEOPLE, KITCHEN HELP Full time schedule. Many employees benefits. Apply immediately—Work immediately. Apply during store hours. Gertz—Hicksville, L. I. Mid-Island Plaza 3rd floor—Personnel Dept.

TIME STUDY ENGR.

Exceptional opportunity with world-wide mfr. for man experienced in establishing standards, labor saving methods and other related time study duties. Packaging background helpful. Permanent position. Free insurance and pension plan. This is well worth investigating. Call Michigan 2-7549. For Appt.

GASOLINE STATION

FOR LEASE Modern 2-bay service station now employing a high volume of business. Unusual opportunity to acquire one of the better paying stations. Inventory cost approx. \$5000. Training, with pay, provided. For interview apply SUN OIL CO. 53—02 11th St. L. I. City Phone: ST 6-1230

TO PLACE

YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

REAL ESTATE

ROCKVILLE CENTRE — St. Agnes Parish, 7 rm. house, 3 bedrooms, hot water heat, plot 75 x 220, large enclosed porch, 2 car garage. Asking \$21,000. ROCKVILLE CENTRE 6-3463.

REAL ESTATE

BELLMORE \$24,990. Home of distinction. All brick split level. 7 1/2 spacious rooms kitchen of your dreams, two full tile baths, stall shower, walk-in closets, two car garage, patio. Near everything. Must see to appreciate. Call for appointment to Catholic Church church. Located on West of Belmont Ave. Su 5-2783 or TU 1-077

Jeji nori ką paskelbti DARBININKE. Ambink telefonu GLenmore 2 6916

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriusis

GENERAL INSURANCE BROKER CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šikiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriusis

87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y. Virginia 7-4477

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y. (BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New York.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS savininkas

Sulaukstyti automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-8586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

NEW YORKO NAUJENOS

Brooklyno pašto viršininkas dar kartą ragina kuo anksčiau siųsti kalėdinius siuntinius ir sveikinimo korteles. Jis ypatingą dėmesį kreipia į moteris, kurios paprastai šeimos parengia siuntinius, su rašo sveikinimus, ir skatina jas nedelsti. Pašto viršininkas primena, kad siuntiniai būtų gerai supakuoti, kad tiek siuntiniai tiek laiška turėtų tikslius adresus, aiškiai išskaitomas pavardes, gatvės pavadinimą ir numerį, miestą, jo pašto zoną ir valstybę. Tai palengvins paštui greičiau veikti. Taip pat, įmetant laiškus, prašom žiūrėti: vietinius į mesti į vietinį skyrių, užmiestinius į užmiestinį. Tikimasi, kad šiemet pašto operacijos bus kur kas didesnės, nei pernai. Paštas joms rengiasi, atidaro naujus laikinius skyrius, samdo išnešiotojus ir specialius sunkvežimius.

J. Ulėnas
N. Y. skautų Sarūno draugovės draugininkas išrinktas N. Y. skautų Vyties korporacijos pirmininku.

Komunistinės "Laisvės" dienašio koncertas, rengtas lapkričio 18, antikomunistinio fronto buvo supikuototas. Tarp įvairių plakatų buvo ir Stalino iškamša.

Tretininkų metinė šventė
Angelių Karalienės parapijos tretininkų kongregacija sekmadienį, lapkričio 18 d., šventė savo metinę šventę. Kongregaciją vizitavo pranciškonas Tėv. Ambrozijus Prakapas, OFM. Po pamaldų ir iškilmingo susirinkimo bažnyčioje, kur Tėvas Ambrozijus pasakė tretininkams labai gražų pamokslą ir davė nurodymus jų tolimesniam veikimui. Salėje susirinkime pirmininkė P. Stravinskienė padarė pranešimą iš kongregacijos metinės veiklos. Ją papildė kongregacijos direktorius kun. V. Dabušis. Kongregacijos vadovybė palikta ta pati — pirm. P. Stravinskienė, vicepirm. R. Pankevičienė, išd. U. Janušienė, naujokių mokytoja O. Baniulienė.

Po susirinkimo buvo paruoštos labai kultūringos vaišės kongregacijos nariams ir svečiams. Prie skanių užkandžių sveikinimo žodžius tarė amžino Rožančiaus dr. jos pirm. O. Sijevičienė, Gyv. Rožančiaus dr. jos pirm. M. Putnienė, Maldos Apaštala pirm. O. Panetauskienė, Moterų S-gos 24 kp. pirm. A. Butkienė. Dar kalbėjo R. Pankevičienė, U. Janušienė. Porą dainų padainavo I. Lašaitė. Tėv. A. Prakapas, OFM, nuosirdžiai padėjo kongregacijos vadovybei už uolų darbą ir gražų vadovavimą bei gražiai paruoštas vaišes.

Balfo vajas. Ruduo. Vėjas. Pasiusk dolerį, vokan įdėjęs!

KVIECIAME LIETUVIUS
Aplankyti Naujai Afidarytą Ukrainiečių Juvelyrinę Krautuvę ECONOMY JEWELRY CO., Inc.
335 E. 14th Street, Tel. GRamercy 5-7420 New York City
Sėdėlyje didelis pasirinkimas vokiškų HI-FI trumpų taigų radijo
BLAUPUNKT
Ateikit ir paklauskite pranešimų iš Europos iš už Geležinės Uždangos. Taip pat pasulyje garšūs laikrodžiai Omega, Longine, Tissot, Docha ir kiti. Rašomos mašinėlės įvairiomis kalbomis.
SPECIALIOS NAUJOS PREKYBOS ĮSISTEIGIMO KAINOS
Moteriški šveicariški laikrodžiai, 14 karatų auksu, 17 akmenų, su garantija vieniems metams \$19.95.
Vyriški—vandenį nepažeidžiantys—šveicariški laikrodžiai—17 akmenų ir 1 metų garantija \$12.95.
KRYZELIAI—14 kar. auksu \$1.99 ir kitoki.
Vestuviniai žiedai didele pasirinkime 14 kar. auksu nuo \$7.95 ir aukščiau.
IMPORTUOTAS KRISTALAS IR PORCELANAS.
Mūsų laikrodininkas išvalys Jūsų laikrodžius ir duos 1 metų garantiją tik už \$2.95. Krautuvė atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o taip pat šeštadieniais.

Kun. M. Kemežis, Elizabetho liet. parapijos klebonas, šeštadienį kalbėjo per J. Stuko radiją Balfo šalpos reikalais.

Iš Meksikos grįžo dail. Adomas Galdikas ir Tėv. Justinas Vaškys, kelionėje išbuvę pusantro mėnesio.

Jurgiuo Kiaunei, Lietuvos kariuomenės savanoriui - kūrėjui ir sivuomenininkui pagerbti jo 60 metų amžiaus sukakties proga ruošama vakariene, kuri įvyks gruodžio 8, šeštadienį, 6 v.v. Liet. Piliečių klube, 280 Union Ave., Brooklyne. Norintieji dalyvauti, prašomi pranešti J Ginkui.

Dail. Romas Viešulas nuo lapkričio 20 iki gruodžio 20 dalyvauja Bostono dailininkų grafiku dėvintoje metinėje parodoje su litografija "Laiškas". Paroda vyksta Bostono Meno Muzejyje. Paroda bus perduodama ir per WB-BH televizijos stotį 2 kanalu.

Angelių Karalienės parapijos bažnytinis choras lapkričio 25 šventė savo metinę šventę, gražiai giedojo per sumą, pasakui įvyko bendri pietūs, kurių metu programą išpildė p. Gruodienė, L. Ralys ir skautų vyčių oktetas. Chorui vadovauja Mykolas Liuberskis.

Zigmas Kungys, turėjęs restorano biznį Chicagoje ir jį pardavęs, lankėsi keliom dienom New Yorke.

Liet. Atsiminimo radijas nuo gruodžio 1 keičia savo laiką. Klausytojams pageidaujant, Liet. Atsiminimų radijo valanda bus duodama šeštadieniais nuo 4 v. iki 5 v. p. p. iš tos pačios stoties WEVD (1330 kil. 97.9 meg.) Laikas bus pastovus ir nekeičiamas.

NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS

metinis visuotinis susirinkimas įvyks gruodžio 9, sekmadienį 12 val. (tuoj po pamaldų) Apreiškimo parap. mokykloje, N. 5th St. ir Havemeyer kampas. Darbų tvarka:
1. Susirinkimo atidarymas ir prezidiumo kvietimas;
2. Mirusių lietuvių gydytojų prisiminimas;
3. Dr. V. Tercijono žodis apie dr. Andrių Akelaitį, jo metinių mirties sukaktuvių progą;
4. Dr. A. Snieskos pranešimas apie plaučių vėžį;
5. Santykiai su Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugija;
6. Valdybos ir revizijos komisijos pranešimai;
7. Vykdomųjų organų rinkimai;
8. Sumanymai ir einamieji reikalai.
Draugijos nariai ir svečiai gydytojai, dantų gydytojai ir farmaceutai kviečiami atsilankyti.
Valdybos varėn Dr. V. Tercijonas

DVYNUKAI Jerry ir Jimmy Foster, 13 metų, su motina atvyko iš Idaho į Bostoną operacijai. Vienam (Jerry) inkstai bus išimti ir įdėtas vienas, paimtas iš brolio (Jimmy).

Egiptiečiai žūva Raudonojoje jūroje

DEŠIMT DIEVO ĮSAKYMŲ (The Ten Commandments) filmas ekrane rodomas beveik 4 valandas. Tai naujusias ir didžiausias Cecil DeMille kūriny, filmuotas autentiškose vietose, Egipte. Filmo istorija paimta iš Senojo Testamento. Jame vaizduojamas Mozės gyvenimas, labai nedaug tenukrypstant nuo Sventojo Rašto puslapių. Gal bent kiek daugiau fantazijos pridėta vaizduojant Mozės jaunystę. Ypač iškeltas pavergtos žydų tautos laisvės ilgėsys ir kova prieš prispaudėjus. Simboliškai tai gali būti pritaikoma ir šiem laikam.

Atrodo, kad Cecil DeMille, kuris pats šį filmą ir režisavo, norėjo jį pastatyti toki, kuris žiūrovą pritenktų ir nustebintų savo didumu, masinėmis scenomis ir technika. Į tai jis nukreipė visą dėmesį, ir, reikia pripažinti, tai jam pasisekė. Masinės scenos, kuriose knibžda dešimtys tūkstančių žmonių, faraonų miestų statyba, žydų iškeliavimas į Pažadėtąją Žemę, Aukso Veršio garbinimas — vis tai vaizdai, kurie ekrane tokioj didybėj pasirodo pirmą kartą. Visas filmavimas vyko Egipte, ir statistai buvo samdomi iš arabų tarpo ištisomis giminėmis su visa manta, gyvuliais, kupranugariais ir tt.

Bet C. DeMille nepasitenkino vien tik masinėmis scenomis. Prieš žiūrovo akis atkuria visą eilę stebuklų, kuriuos darė Viešpaties įkvėptas Mozė. Lazdos virsta žalčiais, Nilas pasrūva krauju, iš dangaus krinta ugnies kruša, ir pažemė slenka mirtis, lyg sumkus rūkas. O kai ugnies stulpas pastoja kelią žydus besivejantiems egiptiečiams ir, persiškyrus Raudonajai jūrai, žydai pereina tarp užiančių vandens sienų, kurios vėliau vėl susiglaudusios užlieja ir paskandina persekiotojus — žiūrovas tikrai lieka apstulbinamas. Šiai vienai jūros persiškyrimo scenai, kuri ekrane

Filmo artistai parinkti neblogai, Mozę vaidina Charlton Heston. Jis labiau įtikimas jaunystėje, silpnėsnis senatvėje, nors nugrimuotas ir pagal Michelangelo Mozę. Egipto princesės Nefratiri rolėje Anne Baxter ne visai atitinka savo kilmingą padėtį; nors kas ten gali žinoti, kokios buvo princesės anais laikais, Mozės žmonos Sepharos rolėje visai gera yra Yvonne De Carlo. Bet gal geriausias iš visų yra Yul Brynner faraono Ramses rolėje. Jis savo vietoje tiek išvaizda, tiek vaidyba. To negalima pasakyti apie Edward G. Robinson, iš kurio egiptietiški rūbai padarė kažkokią karikatūrą. Dar bent keliolika žinomesnių artistų užpildo pirmosios rolės — vieni geriau,

TAIP VENGRAI bėga iš tėvynės.

BOSTONO ŽINIOS

Rengiamas bazaras
Šv. Petro parapijos CYO orkestrantų tėvai lapkričio 30 ir gruodžio 1—2 rengia kalėdinių dovanų išpardavimą-bazarą. Už gautąjį pelną orkestras įsigys naujas uniformas.

Dovana mokyklai
Pereitais mokslo metais šv. Petro parapiņę mokyklą užbaigė 49 mokiniai. Atsidėkodami už mokslą ir auklėjimą, mokyklai jie užsakė Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Vėliavos pastatytos mokyklos koridoriuje šalimais Jėzaus Sirdies statulos.

Vedė
Lapkričio 17 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė F. Chester Lauffer su Virginija Kleponyte.

Vyčių šokiai
Bostono vyčių kuopa gruodžio 1 d. 8 val. vak. Hotel Touraine, Surrey Room, rengia šokius. Sokiuose gali dalyvauti visi.

Tretininkų susirinkimas
Šv. Petro parapijos tretininkų susirinkimas įvyks lapkričio 28 d. 8:30 v. v. parapijos salėje po bažnyčia.

Graži dovana
Lapkričio 22, Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing surengė Padėkos dienos pietus Bostono neturtingiesiems. Pietuose dalyvavo apie 1500 neturtingųjų ir pats arkivyskupas. Blinstrubas už šiuos pietus iš arkivyskupo nieko nemė — vaišino veltui.

kiti blogiau,
Filmas darytas spalvotoje Vistavision sistemoje ir New Yorke rodomas milžiniškame Criterion teatro ekrane. Visos vietos rezervuotos, ir kiekvieną dieną yra tik po du seansai.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas
Richard J. Cushing, D. D.
Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 Flaherty Way
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin St.
Norwood, Mass.
Vice Pirmininkai
Vladas Paulauskas
Juozas Glavickas

Sekretorius
Antanas F. Kneizys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Nell Meškūnas
91 Congress Ave.
Waterbury, Conn.

Iždininkė
Blanche Kapochy
409 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Labdarybės ir Stipendijų Komisija
Kun. Jonas Vaitekūnas
350 Smith Street
Providence, R. I.
Bronė Mičiūnienė

Revizijos Komisija
Danielius Averka
Teklė Mitchel
Benediktas Jakutis

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

BOSTON, M855. BARASEVICIUS ir SONUS FUNERAL HOME 251 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia Šermens dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiasiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Nervin Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkin gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikirtimo, isterijos ir bėmėgės, išgąščio ir karščiavimų, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegių ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo, Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

Evergreen 8-9770 Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuojujas MODERNISKA KOPLYCIA 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

William J. Drake Dragūnas LIETUVIS ADVOKATAS Telefonas Jamaica 6-7272

Tel. STagg 2-5043 Matthew P. Ballas (BIELLAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC